

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ

Katedra kriminalistiky

Pátrání po osobách

Bakalářská práce

Search for persons

VEDOUCÍ PRÁCE
Mgr. Štěpán KREMLIČKA

AUTOR PRÁCE
Nina VRAŠTILOVÁ

PRAHA
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Liberci, dne 29.02.2024

Nina VRAŠTILOVÁ

Poděkování:

Děkuji Mgr. Štěpánu Kremlíčkoví za odborné vedení mé práce, za cenné rady, za věnovaný čas i trpělivost.

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou celostátního pátrání po osobách. Jedná se o problematiku velice složitou a rozsáhlou. Nejprve budou vysvětleny základní pojmy, formy, druhy a cíle pátrání – tedy po kom, jak a proč se pátrá. Podněty k vyhlášení a vedení pátrání. Budou popsány síly a prostředky Policie ČR, které pomáhají policistům a vedou k vypátrání osoby a jaké další subjekty se na pátrání po osobách podílejí. Práce je specializována na pátrání po pohřešovaných osobách z pohledu integrovaného operačního střediska Policie ČR v Libereckém kraji. Práce se dále zabývá otázkou, jak demografie a geomorfologie Libereckého kraje usnadňuje či zhoršuje pátrání. Bude zde popsána činnost Integrovaného operačního střediska od prvního oznámení na linku 158 až po ukončení pátrání.

Klíčová slova:

Pátrání po osobách, pohřešovaná osoba, integrované operační středisko, pátrací akce

Annotation:

This bachelor thesis deals with the issue of nationwide manhunt. It is a very complex and extensive issue. Firstly, the basic concepts, forms, types and objectives of the search will be explained - i.e. who, how and why is being searched for. Incentives for announcing and conducting a search. The forces and resources of the Police of the Czech Republic that assist officers and lead to the search for a person will be described, what other entities are involved in the search for persons. The work is specialized on the search for missing persons from the perspective of the Integrated Operations Centre of the Police of the Czech Republic in the Liberec Region. The work further deals with the question of how the demography and geomorphology of the Liberec Region facilitates or hinders the search. It will describe the activities of the Integrated Operations Centre from the initial notification to 158 to the end of the search.

Keywords:

Search for persons, missing person, integrated operations centre, search operations

Obsah

Úvod	8
1 Pátrání po osobách–základní pojmy a právní úprava	9
1.1 Základní pojmy	9
1.2 Právní úprava	13
1.2.1 Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb.	13
1.2.2 Pokyn policejního prezidenta č. 235/2020Sb. o pátrání	15
1.2.3 Katalog typových činností IZS při společném zásahu č. 07/IZS	16
1.2.4 PPP č. 109/2009 Sb. o operačních střediscích	17
1.2.5 Rozkaz ředitele KŘP Libereckého kraje částka 107/2023.....	17
2 Postup policie při pátrání.....	18
2.1 Prvotní oznámení.....	18
2.2 Informační systémy.....	20
2.3 Způsoby pátrání.....	22
2.3.1 Administrativní pátrání.....	22
2.3.2 Výkonné pátrání	22
2.4 Pátrací akce.....	30
2.5 Zveřejnění pátrání.....	32
2.6 Ukončení pátrání	33
2.7 Odvolání pátrání	33
3 Subjekty pátrání.....	34
3.1 Policisté zařazení na obvodních odděleních	34
3.2 Policisté služby kriminální policie a vyšetřování – odbor pátrání	35
3.3 Služební kynologové.....	35
3.4 Potápěči.....	35
3.5 Hasičský záchranný sbor	36

3.6	Horská služba	36
3.7	Spolupráce s dalšími subjekty	36
3.8	Pátrací prostředky a pomůcky	37
3.8.1	Mobilní bezpečná platforma	37
3.8.2	Vyžadování provozních a lokalizačních údajů	38
3.8.3	Vyžadování informací o době a místě použití elektronického platebního prostředku	38
3.8.4	Drony	39
3.8.5	Vrtulník	40
3.8.6	Termovize	40
3.8.7	Velitelsko-štábní vozidlo	41
3.8.8	IMSI CATCHER – Agáta	41
4	Integrované operační středisko	42
4.1	Integrovaný komunikační a řídicí systém JITKA	43
4.2	VÁCLAV	44
4.2.1	Založení nové události	46
4.2.2	Řešení události	48
4.2.3	Ukončení události	50
4.3	LUDMILA	51
4.4	ZIKMUND a JOSEFÍNA	52
4.5	KAREL	52
5	Liberecký kraj	54
5.1	Demografie a geomorfologie	54
5.2	Statistika pátrání po osobách	55
6	Praktický příklad – pohřešování seniorky – houbařky	60
6.1	Den první: pátrání v lesním prostoru u obce Dubá – Bukovec	60
6.2	Den druhý: pátrání po pohřešované seniorece u obce Dubá – Bukovec	62

6.3	Den třetí: pátrání po pohřešované seniorce u obce Dubá Bukovec.....	65
6.4	Vyhodnocení pátrací akce	68
Závěr		69
Seznam použité literatury		71
Seznam příloh		73
Seznam zkratek		74
Přílohy		75

Úvod

Téma této bakalářské práce – Pátrání po osobách – bylo vybráno zcela záměrně, neboť denně jsou v České republice učiněny desítky oznámení o pohřešovaných osobách. Je to tedy každodenní téma pro Integrovaná operační střediska, obvodní oddělení i služby kriminální policie a vyšetřování. V Libereckém kraji dochází ke generační obměně, kdy starší a zkušenější policisté odcházejí do civilu nebo na služební místa mimo Liberecký kraj a noví policisté nepřicházejí v takových počtech. Vznikl tedy velký podstav policistů na základních organizačních článcích, a i z toho důvodu došlo k optimalizaci obvodních oddělení, kdy se dvě (někdy i tři) obvodní oddělení spojila pod jedno, které má funkci velitelskou a logistickou. Nové příchozí policisty „zaškolují“ do praktické policejní práce policisté sloužící 2 až 3 roky, tudíž ti, kteří by sami potřebovali nabrat zkušenosti od starších kolegů. Je tedy běžnou praxí, že po oznámení o pohřešované osobě noví nezkušení policisté nevědí, co mají dělat a jaké jsou následné kroky k úspěšnému vypátrání osoby. Starší kolegové jim nemohli předat své nabyté zkušenosti, ani jim neměl kdo předat „veselé historky“ z pátrání, a tak byla bohužel tato přirozená vlákna v hierarchii policie zpřetrhána. Od policistů jsou „na ulici“ očekávány profesionální výsledky, je ale důležité si uvědomit, že proces osvojení si policejní práce jistý čas trvá. Znalosti a dovednosti jsou klíčové proto, aby policisté měli svou práci rádi. Jakmile si ji oblíbí, jsou motivovaní, přemýšlí u ní a spolupráce s nimi je dobrá.

Cílem této bakalářské práce je nejen zpracovat metodickou pomůcku pro mladé začínající policisty, ale i informovat širokou veřejnost a podrobněji jí vysvětlit, jak je proces pátrání složitý. Na začátku se práce zaměřuje na vysvětlení základních pojmů, které v problematice pátrání musí znát každý policista. Dále je zde zpracován obecný přehled jednotlivých činností policisty a postupů při pátrání jsou zde vyjmenovány základní prostředky a pomůcky, které mohou policisté při pátrání využít. Cílem praktického příkladu je demonstrovat organizaci pátrací akce při pátrání v náročném terénu a spolupráci mezi členy, kteří pátrací akci vykonávají.

Byla použita metoda syntézy, generalizace a metoda statistická.

1 Pátrání po osobách–základní pojmy a právní úprava

1.1 Základní pojmy

Pátrání je základní organizovaná činnost Policie České republiky prováděná příslušníky policie s využitím pátracích prostředků, jejímž cílem je zjistit, kde se osoby nebo věci nacházejí, identifikovat osoby, mrtvoly, části lidského těla nebo kosterní nálezy neznámé totožnosti ¹

Pátrání lze vymezit jako systém preventivních, organizačních, operativně pátracích, administrativně evidenčních a jiných opatření a vyšetřovacích úkonů prováděných policií, útvary vyšetřování a útvarem inspekce k nalezení osob, které se skrývají v úmyslu vyhnout se trestní odpovědnosti, výkonu trestu nebo splnění jiné zákonné povinnosti, pohřešovaných osob a věcí, jichž je třeba pro boj s trestnou činností či pro jiný společensky závažný účel.²

Hledaná osoba

– je osoba, u níž orgán činný v trestním řízení nebo jiný oprávněný orgán rozhodl o omezení, které je podle právních předpisů policie povinna provést a ke kterému je nutné osobu nejprve vypátrat

Podkladem pátrání po hledané osobě je

- předchozí souhlas státního zástupce se zadržením osoby podezřelé
- příkaz soudu k zadržení
- žádost o vypátrání obviněného, svědka nebo osoby podávající vysvětlení, kteří mohou být předvedeni
- příkaz soudu k zatčení
- příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody
- evropský zatýkací rozkaz
- opatření provedené za účelem vyžádání z cizího státu

¹ § 68 z.č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

² Kovárník, L. –pátrací a policejní akce , rozš. Vyd.Praha, Policejní akademie ČR, 2002, 149s.,ISBN 80-7251-102-5

- oznámení Vězeňské služby České republiky
- oznámení vojenského útvaru ozbrojených sil České republiky
- oznámení zařízení, ve kterém je vykonáváno ochranné opatření o útěku osob z tohoto zařízení
- žádost zdravotnického zařízení nebo lékaře o vypátrání osoby, která se na výzvu lékaře odmítá podrobit léčbě prokazatelně zjištěné nakažlivé choroby
- oznámení zařízení pro zajištění cizinců Ředitelství služby cizinecké policie o útěku osoby z tohoto zařízení³

Pohřešovaná osoba

- osoba, o níž bylo učiněno oznámení o pohřešování, není známo její místo pobytu a není podezřelá ze spáchání protiprávního činu
- svěřenec školského zařízení pro výkon ústavní výchovy a preventivně výchovné péče, který má soudem nařízenou výchovu a školským zařízením bylo učiněno o jeho útěku
- žadatel o udělení azylu, který v průběhu řízení o udělení azylu svévolně opustil azylové zařízení – „uprchlík“

Vypátrání pohřešované osoby je důležité z důvodu, aby byl chráněn život a zdraví této osoby.

Osoba neznámé totožnosti

- je osoba, která nemůže nebo nechce prokázat svou totožnost. Osoba, která nemůže prokázat svou totožnost může být cizinec, osoba jevící znaky duševní poruchy, hluchoněmá osoba nebo např. osoba s amnézií nebo demencí. Osoba, která nechce prokázat svou totožnost může být osoba hledaná, pohřešovaná nebo podezřelá ze spáchání trestného činu a z toho důvodu nechce prozradit svou totožnost.

³ Čl. 27 odst. 1) PPP č. 235/2020

Tělesné ostatky

- mrtvola, část lidského těla nebo kosterní nález, jejich totožnost nebyla v průběhu ohledání a prvotních úkonů zjištěna

Dítě v ohrožení

- je pohřešovaná osoba mladší 15let, která

- se vzhledem ke svému věku může stát obětí nešťastné náhody
- postrádá přístup k životu potřebným lékům
- je prokazatelně fyzicky či psychicky handicapovaná nebo
- se stala obětí únosu

v případech hodných zvláštního zřetele také pohřešovaná osoba starší 15 a mladší 18let

Osoby pohřešované můžeme rozdělit na

- osoby ztracené

- **osoby svéprávné** – mohou být zdravé nebo trpět závažnou nemocí a nemají u sebe léky a jsou ztraceni v neznámém terénu
- **osoby s omezenou svéprávností**
- **děti** – různé důvody, různé věkové kategorie
- **osoby vyššího věku** (senioři)
- **osoby se sebevražednými úmysly** – v minulosti se již o sebevraždu pokusily, dopis na rozloučenou, foto na sociálních sítích

-možné oběti trestné činnosti

- osoby, kterým bylo trestným činem ublíženo na zdraví

- oběti mimořádných událostí

- osoby, které byly na místě, na kterém působily škodlivé síly nebo jevy, přírodní vlivy nebo havárie

Identifikační údaje osoby

-jsou informace potřebné pro pátrání po osobách hledaných i pohřešovaných

Jméno a příjmení a rodné příjmení, datum narození, místo narození, rodné číslo, pohlaví, státní občanství, místo pobytu, příjmení a jména rodičů, partnera a dětí, osobní a jiné doklady, přezdívky a falešná jména, fotografie, videozáznam nebo jiný obrazový záznam, oblečení daktyloskopické otisky, pachové stopy a konzervy, biologické materiály nebo profil DNA, vzorky písma, údaje o vrozených vadách a vadách po nemoci a zraněních, znaménka

Pátrání po horké stopě

- časově omezený rychlý sled policejních činností, který je reakcí na událost či nově zjištěnou informaci (stopu) důležitou pro vypátrání objektu pátrání; je řízen nebo koordinován zpravidla operačním střediskem krajského ředitelství policie, operačním střediskem prezidia nebo vlastníkem záznamu; policista vyžadující pátrání po horké stopě zpracuje neprodleně, jakmile to okolnosti dovolí, záznam o vyžádání pátrání po horké stopě a předá jej vlastníkově záznamu nebo zpracovateli spisu; tento záznam nezpracovává operační středisko krajského ředitelství policie nebo operační středisko prezidia, pokud je průběh pátrání po horké stopě součástí záznamu v systému pro operační řízení

Pátrací akce

- jednorázová nebo časově omezená akce vyhlášená k provedení opatření a činnosti na sebe navazujících a vzájemně propojených, která se uskutečňuje na určeném území s nasazením zpravidla většího počtu sil a prostředků PČR případně dalších spolupracujících složek IZS s cílem vypátrat hledanou nebo pohřešovanou osobu

Policejní akce

- jednorázová nebo časově omezená akce vyhlášená k provedení konkrétních bezpečnostních opatření na určitém území, které nelze zajistit

běžným výkonem služby, s nasazením zpravidla většího počtu sil a prostředků policie

Rozdíly mezi pátrací a policejní akcí

- policejní akce – menší a přesně vymezené území, zúčastňují se jí pouze policejní síly (zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku při shromážděních nebo akcích s účastí většího počtu lidí, ozbrojený doprovod, dopravně bezpečnostní akce)

- pátrací akce – větší území, zúčastňují se nejen policejní síly, ale i ostatní složky IZS a součinnostní síly i prostředky⁴

1.2 Právní úprava

Pátrání je jedna z forem policejní činnosti, jejímž obsahem je vyhledávání konkrétního objektu. Je to činnost prováděná příslušníky policie s využitím pátracích prostředků, jejímž cílem je zjistit, kde se osoby nebo věci nacházejí, identifikovat osoby, mrtvoly, části lidského těla nebo kosterní nálezy neznámé totožnosti. Na policii se denně obrátí desítky až stovky občanů, kteří žádají, aby jim policie pomohla něco nebo někoho vypátrat nebo sami něco vypátrali a žádají policii o pomoc. Nejčastěji policii žádají o vypátrání odcizených věcí v souvislosti s provedeným vloupáním do bytů, domů, sklepů, zahradních domků apod. – elektronika, jízdní kola, vozidla, zahradní technika, dále věci odcizených při kapesních krádežích – mobilní telefony, peněženky, platební karty anebo pohřešují blízkou osobu, kterou nedokážou sami najít.

1.2.1 Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb.

Ke zdárnému vypátrání věci nebo osoby směřují i oprávnění svěřená policii zákonem **o Policii č. 273/2008 Sb.**, kdy policisté v rámci své působnosti, tedy v rámci plnění úkolů v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti využívají různé formy pátrání - osobní pátrání, kontroly osob nebo věcí nacházející

⁴ Kovárník, L. –pátrací a policejní akce , rozš. Vyd.Praha, Policejní akademie ČR, 2002, 149s.,ISBN 80-7251-102-5

se v úkrytech nebo v místech zvýšeného výskytu trestné činnosti nebo v místech soustřeďování osob s kriminální minulostí, domovní a osobní prohlídky, cílené pátrání, pátrací akce, přeshraniční pronásledování a kontroly podezřelých osob a věcí přepravovaných v dopravních prostředcích. Každá z těchto forem pátrání má svá specifika, svůj postup a své zákonitosti. Není možné jen vejít k někomu do bytu a začít u něj provádět domovní prohlídku. Domovní prohlídka se neobejde bez příkazu k domovní prohlídce, který vydává jen soud. Dále není možné přejíždět státní hranici služebním vozidlem do jiného státu. Přeshraniční pronásledování má svá pravidla, která jsou upravena mezinárodními smlouvami i vnitrostátními právními předpisy.

Aby policie v co nejkratším čase s použitím minimálních sil a prostředků mohla být úspěšná v pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách, má určitá oprávnění, která jsou ukotvena v § 68 odst. 2, 3 výše uvedeného zákona, kde se píše, že

„(2) Policie může žádat pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané nebo pohřešované osobě a za účelem zjištění totožnosti osoby neznámé totožnosti nebo totožnosti nalezené mrtvoly poskytnutí provozních a lokalizačních údajů od právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis jinak. Informace se poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem.

(3) Policie může pro účely zahájeného pátrání po konkrétní hledané nebo pohřešované osobě žádat od

a) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku hledané a pohřešované osoby,

b) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních služeb této osobě“⁵

⁵§ 68 odst. 2,3 z.č. 273/2008 Sb o Policii ČR

Tato oprávnění představují zákonem dovolený zásah do ochrany důvěrnosti elektronické komunikace dle čl. 13 Listiny základních práv a svobod a § 89 zákona č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích. Podle dosavadní právní úpravy mohla policie získávat provozní a lokalizační údaje telekomunikačního provozu (přehled časů uskutečněných telefonátů, účastnických čísel a přehled místo pohybu telefonu) pouze v zahájeném trestním řízení. V každodenní policejní praxi však existuje potřeba mít možnost tyto údaje získat i v případech netrestního charakteru. A to právě v případech pátrání po osobách, kdy může jít o pachatele trestných činností (osoby hledané), nebo po osobách pohřešovaných, u nichž je důvod o obavu o jejich život nebo zdraví (ztracené děti, pohřešovaná senioři nebo lidé se zdravotními obtížemi, osoby u nichž je důvodné podezření z úmyslu spáchat sebevraždu). V těchto případech nejsou nezbytně dány důvody zahájení trestního řízení, v rámci kterého by bylo jinak možno uvedené informace vyžadovat a proto zákon stanoví oprávnění policie vyžadovat informace i mimo trestní řízení za podmínky, že pátrání po hledaných nebo pohřešovaných osobách bylo policií formálně zahájeno.

Všechny informace uvedené v odstavci 2 nebo 3 § 68 z.č. 273/2008 Sb. mohou sloužit striktně pouze k vypátrání osob či věcí a nelze je tedy zneužívat pro účely trestního řízení pod záminkou pátrání po osobách.

V praxi občas dochází spíše ke zneužití policie ze strany některých občanů, kteří žádají policii o vypátrání určité osoby, která se jim vyhýbá (např. žárliví expartneři, vymahači apod.) a prohlásí ji za pohřešovanou a čekají, že policie osobu vypátrá a předá oznamovateli veškeré informace o jejím výskytu. Ale i v takových případech si policisté umí poradit a při vypátrání takové „pohřešované“ osoby se zeptají, zda si přejí vyrozumět oznamovatele o místě svého výskytu. Podle jejich vyjádření se pak oznamovateli sdělí, že „pohřešovaná“ osoba je v pořádku a buď se mu její místo sdělí nebo nesdělí.

1.2.2 Pokyn policejního prezidenta č. 235/2020Sb. o pátrání

Aby byl postup policie při pátrání po osobách a věcech ujednocen, byl vydán výše uvedený pokyn, který tento postup upravuje.

V první části tohoto pokynu jsou vysvětleny základní pojmy v pátrání. Pokyn upravuje, který organizační článek se na pátrání podílí a jaké má úkoly, vyjmenovává veškeré informační systémy a pátrací pomůcky a ujednocuje postup vyhlašování pátrání.

Část druhá se zaměřuje na pátrání po osobě nebo po totožnosti neznámé osoby či lidských pozůstatků. Upravuje se zde místní a věcná příslušnost a poté je zde rozděleno pátrání po hledané osobě, pátrání po pohřešované osobě, dále pátrání po svěřenci, uprchlíkovi nebo migrantovi, pátrání po totožnosti neznámé osoby a pátrání po totožnosti lidských pozůstatků. Následuje postup po vypátrání osoby a jak se ukončuje a odvolává pátrání. Tento pokyn dále upravuje mezinárodní pátrání prováděné v ČR i v zahraničí.

Ve třetí části se pokyn zaměřuje na pátrání po věcech jako jsou vozidla a registrační značky, dále po individuálně identifikovatelných věcech a po předmětech kulturní a historické hodnoty. Poslední stránky pokynu se věnují pátrání po zbraních, munici, výbušninách a výbušných předmětech a nebezpečných látkách.

Na základě výše uvedeného pokynu policie ví, jak a kde má pátrat, ale když nastane situace, že hledanou osobu nebo věc opravdu najde, musí již postupovat podle trestního řádu č. 141/1961 Sb., kde je jasně definováno, jak postupovat. Například v Listině základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. je ve článku č. 8 zaručena osobní svoboda, kdy nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, které stanoví zákon. Dále, že obviněného nebo podezřelého z trestného činu je možno zadržet jen v případech stanovených v zákoně. A právě tento zmiňovaný zákon, dle kterého je možno osobní svobodu omezit, je trestní řád. Ovšem trestní řád by nemohl existovat bez trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., ve kterém jsou uvedeny jednotlivé trestné činy, dále vysvětleny pojmy, vyjmenovány trestní sankce apod.

1.2.3 Katalog typových činností IZS při společném zásahu č. 07/IZS

Další legislativní úpravu v souvislosti při pátrání po pohřešovaných osobách můžeme najít v Katalogu typových činností IZS při společném zásahu

č. 07/IZS – **Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu** – zde je upraveno, v jakém případě složky IZS spolupracují, jaká je činnost složek IZS a kdo pátrací akci velí, jaké jsou využitelné síly a prostředky a jaké jsou úkoly sil a prostředků Policie ČR, Hasičského záchranného sboru nebo Záchrané zdravotnické služby.

1.2.4 PPP č. 109/2009 Sb. o operačních střediscích

Tento pokyn upravuje jednotný výkon služby operačních středisek PČR (pracoviště zajišťující nepřetržitě jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů policie na vymezeném území) a integrovaných operačních středisek, což je pracoviště integrované organizačně, materiálně a personálně v rámci operačního odboru krajského ředitelství policie. Dále upravuje organizaci výkonu činnosti, systém výkonu služby a předání služby směně operačního dne. Vymezuje osoby, které jsou oprávněny vstoupit do prostorů operačního střediska a ujasňuje zásady ochrany a bezpečnosti na operačním středisku. Příloha č. 1 řeší organizaci výkonu činností operačních středisek (integrovaných, policejního prezidia i střediska útvarů policie s celostátní působností). Příloha č. 2 vyjmenovává potřebné materiálně technické vybavení operačních středisek.

1.2.5 Rozkaz ředitele KŘP Libereckého kraje částka 107/2023

Poslední a nejnovější právní předpis, který velmi přispěl k pátrání po pohřešovaných osobách je Rozkaz ředitele KŘP Libereckého kraje částka 107 ze dne 14.8.2023, kterým se zřizuje specializovaný pracovní tým **PODPORA**, a slouží k zajištění jednotné podpory výkonu služby přímé bezpečnostní povahy, k plnění úkolů souvisejících s přípravou, řízením a vyhodnocováním neplánovaných, rozsáhlých a déletrvajících opatření na území Krajského ředitelství policie Libereckého kraje. Cílem týmu Podpora je zabezpečit plnění úkolů v úseku pátracích akcí na území krajského ředitelství.

2 Postup policie při pátrání

Postup Policie ČR při pátrání po osobách lze rozdělit do několika forem. Velmi důležité je správné a kompletní přijetí prvotního oznámení, kdy se zjišťují důležité informace nejen o objektu pátrání, ale i místech a zvyklostech, které pomohou rozšířit pátrání do určitých lokalit. Nepostradatelným pomocníkem jsou v dnešní době elektronické informační systémy, díky kterým je zjišťování informací i jejich přenos směrem k policistům rychlejší a efektivnější. Po vyhodnocení prvotních informací je určen způsob pátrání, rozsah pátrání a nasazení sil a prostředků až k vypátrání osoby.

2.1 Prvotní oznámení

Podnět k pátrání může podat kdokoli telefonicky nebo ústně na kterémkoliv místně příslušném obvodním oddělení PČR nebo telefonicky prostřednictvím operačního střediska PČR nebo složek IZS prostřednictvím linek tísňového volání (112, 150, 155 a 158), případně podnět může podat i příslušník PČR. Při příjmu oznámení je zásadní zjistit veškeré důležité okolnosti o osobě, po které se má pátrat. V prvotním telefonickém oznámení na lince 158 se operáční vždy zeptá

- na jméno, příjmení a datum narození osoby
- na vztah, jaký má oznamovatel k pohřešované osobě
- na okolnosti odchodu pohřešované osoby (hádka, suicidální myšlenky, ztráta orientace v terénu – houbaři)
- na číslo mobilního telefonu – zda má pohřešovaná osoba telefon u sebe a zda je telefon aktivní
- zda je pohřešovaný v ohrožení života – jaký je jeho zdravotní stav, s čím se pohřešovaný léčí, jaké bere léky, vzal si léky s sebou, jak pravidelně ty léky bere, co se stane, když lék vynechá
- co má pohřešovaný na sobě a jak vypadá

- také by měl oznamovatel uvést poslední místo výskytu pohřešovaného a jeho oblíbená místa, kamarády, spolužáky, zda se již v minulosti po pohřešovaném pátralo
- zda vlastní pohřešovaný nějaký dopravní prostředek a zda s ním mohl odjet.

Na základě zodpovězení všech těchto otázek operační založí akci v IS DISPEČER – MAJÁK(integrovaný komunikační řídicí systém určený k operačnímu řízení policejních akcí, dále jen IS Maják) a poučí osobu oznamovatele o dalším postupu. V případě, že věc nesnese odkladu, vysílá okamžitě operační důstojník hlídku na místo (vyhrožování sebevraždou, obava o život) v ostatních případech se oznamovatel musí dostavit na obvodní oddělení, kde je velmi podrobně sepsáno oznámení o pohřešované osobě. Nastávají ale případy, ve kterých se oznamovatel nemůže dostavit na obvodní oddělení ihned a v takových případech hlídka jede k oznamovateli a zeptá se jej na veškeré potřebné údaje.

Důvěryhodnost některých oznamovatelů je rozpoznatelná už od prvních odpovědí na otázky operačního důstojníka. Tito oznamovatelé mají většinou strach o někoho, ale nevědí o něm nic bližšího. Jen proto, že jim ten někdo nezvedá telefon, usoudí, že by se mu něco mohlo stát a z toho důvodu zavolají na tísňovou linku. Většinou ani neznají adresu té osoby. Často nastává situace, kdy se v rámci partnerských neshod jeden z partnerů snaží toho druhého vypátrat s využitím policie. I když je v těchto případech pravděpodobné, že oznámení je lživé nebo neodůvodněné, musí se jím policie i tak zabývat, prověřit jej a osobu vypátrat.

Příjem oznámení na obvodním oddělení je policistou zapisován ihned do formuláře –**Oznámení o pohřešované osobě** (viz příloha č. 1). Následně (nebo i během sepisování) jsou předány informace na IOS (Integrované operační středisko, dále jen IOS), kde je na událost založena akce –Pohřešování osoby v IS Maják. Na základě oznámení o pohřešování osoby IOS organizuje prvotní opatření na místě události a provádí neodkladná opatření související s pátráním. Následně jsou přizvány ke spolupráci v pátrání po pohřešované

osobě i další hlídky a pátrání po pohřešovaném je vyhlášeno radiovou sítí Pegas (vysílačkou) pro všechny územní odbory krajského ředitelství. Fotografie pohřešované osoby je operačním nahrána do dokumentů v události v IS Maják i do složky v Mobilní bezpečné platformě (dále jen MBP). K události mohou být přizvány i ostatní krajská ředitelství a v případě pátrání po horké stopě i Národní operační centrum Policejního prezidia (dále jen NOC), které rozhoduje o přizvání útvarů s celostátní působností (např. letecká služba, pyrotechnická služba, Sirene).

2.2 Informační systémy

U každé osoby, se kterou policie provádí služební úkon nebo proti které provádí služební zákrok, by se měla provést lustrace v informačních systémech a evidencích. Stejně tak u oznámení o pohřešované osobě je prioritou vylustrovat osobu v informačních systémech a evidencích. Tak můžeme ihned vyloučit, že osoba není „ztracená“, ale je v „moci policie“.

Po zadání jména, příjmení a data narození do systému IS Bedrunka policisté o osobě zjistí informace z centrálního registru obyvatel, zda osoba vlastní nebo nevlastní řidičský průkaz, zda má platný zákaz řízení nebo zda je majitelem motorového vozidla. V informačním systému PATRMV zjistí, zda je vozidlo nebo registrační značka v pátrání, V informačním systému PATROS zjistí, zda je osoba vyhlášena v celostátním pátrání v ČR, Schengenském prostoru, ale také v EU nebo po celém světě (Europol, Interpol). Dále existují informační systémy, které zjistí, jestli je osoba držitelem zbrojního průkazu a zbraně, zda si osoba odpykávala trest odnětí svobody ve vězení, jestli v minulosti spáchala nějaký trestný čin. U cizinců se policie dozví, zda je v ČR dočasně nebo trvale usídlena, zda je zapsána v evidenci nežádoucích osob pro ČR nebo zda po cizinci někdo nevyhlásil pátrání (např. evropský zatýkací rozkaz, předvedení k mezinárodnímu soudu apod.). V informačním systému SIS a SIS II je možné zjistit, zda v pátrání prochází věc, motorové vozidlo nebo doklad. V informačním systému Kontrola jsou uvedeny osoby a motorová vozidla, u kterých byla provedena lustrace policejní hlídkou.

Pro zjištění, zda osoba vlastní zbraň, slouží IS CRZ – centrální registr zbraní. Pokud se jedná o hledanou zbraň, využívá se IS ZBRANĚ.IS PSEUD je zaměřen na vyhledávání odcizených uměleckých předmětů. IS CDO je centrální databáze objektů o osobách figurujících v policejních spisech. IS TELEFOTO slouží jako informační nástěnka fotografií pro policisty, na které jsou vyvěšeny fotografie hledaných či pohřešovaných osob, ještě neztotožněných zájmových osob (pachatelů TČ, neznámých mrtvol apod.) nebo fotografie odcizených předmětů vyšší hodnoty.

Policisté v přímém výkonu služby mají přístup do informačních systémů a evidencí přes své mobilní bezpečné platformy. Po zadání údajů do informačních systémů má hlídka výsledky prakticky hned.

Policisté ještě mají navíc přístup do IS CAKV – centrální automatické kontroly vozidel, která zachycuje a monitoruje průjezdy vozidel. Na základě zadání registrační značky v daném časovém rozmezí systém najde všechny průjezdy přes elektronické brány i s pořízenou fotografií.

Dále je zde ETŘ – evidence trestního řízení, jejíž informace o trestním řízení i jejich účastnících jsou dostupné policistům na území příslušného krajského ředitelství.

Z těchto výše uvedených informačních systémů a evidencí mohou policisté čerpat informace o zájmových osobách, což by mělo být provedeno jako první úkon při oznámení o pohřešované osobě. Pokud oznamovatel zavolá na linku 158, že pohřešuje např. svého rodinného příslušníka, ale policista již ví, že osoba je např. zadržená pro podezření z trestného činu a zrovna v té chvíli je umístěna v policejních celách, nemusí se po této osobě vyhlášovat pátrání.

DISPEČER– MAJÁK 158 je celorepublikový integrovaný komunikační a řídicí systém provozovaný v datové síti Ministerstva vnitra obsahující aplikaci řízení VÁCLAV, ve které se zaznamenává průběh celé akce od nahlášení případu, přes zapisování postupného průběhu, zařazování a stavy sil a prostředků, osob, věcí, dokumentů, kreseb, záznamů hovorů atd. až po vyřízení události na místě zásahu. Společně s aplikací Václav je v úzké

kooperaci aplikace mapový klient LUDMILA, základní útvary PČR a operační střediska útvarů PČR s celostátní působností užívají aplikaci ZIKMUND a mapové podklady JOSEFÍNA. V mobilní bezpečné platformě je nainstalovaná aplikace KAREL.⁶

2.3 Způsoby pátrání

Způsoby pátrání dělíme na dvě skupiny – administrativní a výkonné. Administrativní spočívá v provádění administrativních úkonů souvisejících s pátráním a výkonné spočívá v aktivním využívání pátracích prostředků při plnění každodenních služebních povinností za účelem dosažení cíle pátrání.⁷

2.3.1 Administrativní pátrání

Útvar oprávněný vyhlašovat pátrání, vést pátrací svazky a odvolávat pátrání je na každém územním odboru zřízen pod SKPV OOK (služba kriminální policie a vyšetřování, odbor obecné kriminality) – odbor pátrání. Odbor pátrání vyhlašuje objekty pátrání. U osoby se jedná o jméno, příjmení a datum narození. U věci nebo motorového vozidla výrobní číslo, VIN apod. Místně příslušné je to oddělení, v jehož územním obvodu bylo oznámeno pohřešování. Písemnou žádost o vyhlášení celostátního pátrání zpracuje ten útvar, kde bylo oznámení provedeno a to hned, jak to okolnosti dovolí. Ovšem v mimopracovní dobu je k vyhlášení pátrání oprávněné i Integrované operační středisko, a to i bez písemné žádosti. Pátrání se vyhlašuje záznamem v IS PATROS. Rychlé vyhlášení pátrání v PATROS může vést k vypátrání osoby i v jiných krajích, v případě vyhlášení osoby odborem mezinárodní policejní spolupráce v SIS i v jiných státech.

2.3.2 Výkonné pátrání

V prvotní fázi oznámení o pohřešované osobě je třeba vytěžit oznamovatele ke všem skutečnostem, ale v další fázi je nezbytná lustrace v informačních systémech a evidencích. Zda vozidlo s danou registrační

⁶ZPPP 19/2005: kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému DISPEČER - MAJÁK 158.

⁷Čl. 2 PPP č. 235/2020 o pátrání

značkou bylo zachyceno systémem ČAKV, v jakém směru a v jakém čase. Zda pohřešovaná osoba nebyla kontrolována policejní hlídkou nebo zda není v režimu omezení osobní svobody. Následně by policisté měli obvolat nemocnice nebo zdravotnické ústavy pro případ, že by pohřešovaný mohl být v péči lékařů. Oznamovatel by měl u rodinných příslušníků a známých učinit telefonické prověrky ohledně zpráv a informací o pohřešovaném.

Pokud byly telefonické prověrky negativní, provádí hlídka úkony k prověření zjištěných skutečností. Tyto úkony označujeme jako prověrky. Provádí se prověrky v místě bydliště, v místě zaměstnání, na oblíbených místech (chalupa, hospoda). Prověrky v místě bydliště je dobré provádět za přítomnosti domácí osoby, která zná návyky pohřešované osoby a ví, které věci používá a bez kterých věcí by neodešel nebo neodešel daleko. Několikrát nastala situace, že sousedi měli strach o starší sousedku, protože ji dlouho neviděli. Domnívali se, že již nežije, a když policisté otevírali za pomoci hasičského záchranného sboru (dále jen HZS) její byt, sousedka přišla z nákupu a velmi se divila, co se děje. V dalším případě vnučka pohřešovala svou babičku, šla za ní do bytu, ale nenašla ji tam. Zalarmovala proto policii a po babičce se začalo pátrat. Zhruba po hodině pátrání přemluvila policejní hlídka vnučku, aby byl babiččin byt prohledán za přítomnosti policie. Babička byla hlídkou nalezena bez známek života pod postelí, zastlaná v dekách s igelitovou taškou na hlavě. V tomto případě se okamžitě zajistilo místo činu a z pátrání po pohřešované se stalo vyšetřování vraždy. Policie musí počítat i s takovou možností a při prověrce v místě bydliště se pohybovat tak, aby případné stopy nezneškodili, a musí také reagovat na aktuální situaci. V případě zjištění nesrovnalostí v místě bydliště např. převrnutí nábytku, nález krevních stop, vytažených zásuvek apod. musí policista upozornět, místo uzavřít a veškeré informace předat na IOS. V takové situaci se případ konzultuje s dosahovým důstojníkem a na místo vyjede výjezdová skupina SKPV.

Pohřešovaný – dospělá osoba bez obavy o život

Pokud je policii oznámeno pohřešování dospělé svéprávné osoby, u které není podezření, že by se chtěla pokusit o sebevraždu nebo si jinak ublížit

na zdraví, provede se prvotní šetření a prověrky tak, jak je uvedeno výše (lustrace v informačních systémech policie, prověrky ve zdravotnickém zařízení, doma, v zaměstnání, na dalších oblíbených místech). V případě, že osoba má u sebe mobilní telefon, který nezvedá, napíše na toto číslo operační důstojník textovou zprávu s tím, že je po osobě pátráno a že má zavolat na linku 158. Pokud skutečně není u této pohřešované osoby obava o její život, nejsou extrémní přírodní podmínky (mrazy -20°C, vichřice, osoba nešla do hor nebo do neznámého terénu), většinou se hned nevyžaduje lokalizace mobilního telefonu. Ta se vyžádá až po vyčerpání všech prověrek, po opětovném vytěžení oznamovatele a po mnoha pokusech zkontaktovat pohřešovaného prostřednictvím jeho mobilního telefonu. Pokud provedené prověrky nesměřují k vypátrání osoby, vyžádá se přes Národní operační centrum Policejního prezidia ČR (NOC PP ČR) lokalizace mobilního telefonu. Ve městech nebo zastavěných oblastech bývá lokalizace mobilního telefonu přesnější než v zalesněných nebo horských oblastech. Někdy je lokalizací vygenerován jeden bod na mapě (nejpřesnější údaj), někdy jen výseč na mapě o rozloze např. několik km čtverečních (velmi málo přesné). V tomto případě se hodí zkontaktovat osobu oznamovatele a zeptat se ho na danou lokalitu, zda k ní má pohřešovaný nějaký vztah. Nedaří-li se osobu stále vypátrat, má policie další možnosti. V oblasti označené lokalizací mobilního telefonu se může zahájit pátrací akce, která může být podpořena leteckou službou. Žádost o vzlet vrtulníku podává NOC, kdy o vzletu rozhoduje sama letecká služba, která si vyhodnocuje vzletové podmínky. K dispozici může být termokamera nebo i speciální monitorovací zařízení AGÁTA (viz kapitola č. 3.8.8. – Prostředky policie). Vrtulník je opatřen kamerou, která záznam přenáší videosignálem do aplikace SOVA a pracovníci IOS (popř. velitel pátrací akce ve velitelsko-štábním vozidle) mohou záznam sledovat online. Ve většině případů končí pátrání po dospělé osobě, která nemá v úmyslu si ublížit, úspěšně.

Pohřešovaný svěřenec školského zařízení– nezletilý

Další velmi početnou skupinou pohřešovaných osob jsou nezletilí – chovanci dětských výchovných a diagnostických ústavů, kteří tam byli umístěni na základě soudního rozhodnutí a kteří tam dobrovolně být nechtějí. Podle

nařízení veřejného ochránce práv – ombudsmana – nesmí mít výchovné a diagnostické dětské ústavy na oknech mříže, proto pro chovance není problém budovu ústavu opustit. Velmi často se ale chovanec nevrátí z povolené vycházky, ať už ji měl povolenou doma u rodiny nebo pouze v místě, kde se nachází ústav.

V takovém případě vychovatel nebo jiná odpovědná osoba zavolá na linku 158, kde oznámí jméno „utečence“, popis jeho oblečení a místo, odkud pochází a kam pravděpodobně bude chtít odcestovat. Dále sdělí i jeho přibližnou dobu na útěku. IOS v tomto případě ihned pošle hlídku k prověrce autobusových či vlakových zastávek nebo nádraží, neboť je velká šance, že se tam bude „utečenec“ nacházet a pokusí se odjet do jiného města. Administrativní vyhlášení pátrání se provede až dodatečně, kdy se dostaví odpovědná osoba podat oznámení na příslušné obvodní oddělení. Policista sepíše formulář – **Oznámení o útěku svěřence školského zařízení**(viz příloha č. 2) i s kopií rozhodnutí soudu o nařízené ústavní výchově a na základě těchto dokumentů se „utečenec“ vyhlásí v celostátním pátrání. V libereckém dětském diagnostickém ústavu je chlapec, který byl vyhlášen v celostátním pátrání již 75x. Pro něho je to hra, pro policisty už „otrava“, neboť se jedná o pohřešovanou nezletilou osobu, po které se pátrat musí a žádná prověrka se nesmí podcenit. Policisté vědí, že pokud se chlapec najde, vrátí se do ústavu a stejně za pár dnů uteče znovu. Pokud utečení svěřenci mají adresu trvalého bydliště mimo území daného kraje, přizve IOS do události v IS Maják příslušný kraj a požádá o prověrku v místě trvalého bydliště. Když hlídka svěřence vypátrá, předá informaci svému operačnímu středisku, který tuto informaci zapíše do události v IS Maják. V té chvíli se informaci dozvídá i základní útvar, který oznámení o pohřešování přijal. Ten útvar, který pohřešovaného vypátral se řídí pokyny uvedené v IS PATROS. To znamená, že musí o vypátrání svěřence vyrozumět ústav a dále odhlásit pátrání (vyplněním formuláře – žádost o odhlášení pátrání). Pracovníci ústavu se pak domluví, jak a kdy bude svěřenec předán nebo převezen. Někdy si pracovníci ústavu pro svého svěřence přijedou na obvodní oddělení sami, jindy jim ho převezme hlídka, která jej vypátrala. Někdy, pokud je nalezen v jiném kraji, se svěřenec umístí do nejbližšího ústavu v tom daném kraji a další den

se řeší jeho převoz do domovského ústavu. Tito svěřenci u sebe nemívají mobilní telefon, a tak je zbytečné vyžadovat lokalizační údaje.

Pohřešovaný nezletilý nebo mladistvý – obava o život

Čím dál častěji se vyskytují případy čerstvě dospělých (okolo 20let), mladistvých (15–18 let), ale i nezletilých dětí (do 15let), kteří se nachází v těžké životní situaci. Neví, jak se z ní dostat a přemýšlejí o sebevraždě. Důvody jsou různé, např. rozchod s přítelkyní/přítelem, strach přijít domů (nefunkční rodina), pocit osamění, nelásky atd. (někdy dokonce konkrétní důvod chybí), osoba se rozhodne spáchat sebevraždu či se o ni pokusit. Svou roli v tomto rozhodování hraje alkohol a omamné a psychotropní látky, ale také vliv sociálních sítí, kdy mladí lidé bojují o větší sledovanost. Nejznámějším případem je výzva Blue Whale. Tyto skupiny by se daly rozdělit na dvě části.

První skupina svůj úmysl o skoncování se životem sdílí na sociálních sítích veřejně, píšou svým kamarádům nebo rodinným příslušníkům o svých pocitech a úmyslech. Jsou frustrovaní, nespokojení a „křičí o pozornost“. Tato první skupina chce vystrašit své okolí, chce změnit svůj dosavadní život, ale neumí to jinak. Známe mnoho případů, kdy se nezletilí pokusili si podřezat žíly, ale řezné rány byly pouze povrchové. Uvedli, že se předávají léky, ale nakonec se zjistilo, že si zali dva paraleny nebo si lehali na koleje, po kterých vlaky nejezdily. Tyto demonstrativní pokusy dopadly dobře, neboť život bezprostředně ohrožen nebyl, ale ani tyto případy se nemůžou zlehčovat. Pro policii je případ vyřešen – osoba se vypátrala a byla předaná ZZS, poté vyšetřena lékaři, někdy i umístěna na psychiatrické oddělení. Jenže brzy poté je dítě předáno zpět do péče rodičů, opatrovníků nebo do výchovných ústavů. Nic se nemění. Problém stále zůstává. S dítětem nikdo nepracuje a dítě své konání opakuje a stupňuje. Např. spolyká jiné léky, které zapije alkoholem, chce skočit pod jedoucí vlak apod. Zůstává mu ale touha po pozornosti, sděluje své úmysly svým známým a kamarádům přes sociální sítě, zprávy nebo videohovory. Po prvotním oznámení se okamžitě začíná po takové osobě pátrat. Hlídky provádí šetření a prověrky a pozornost se zaměřuje na aktivní mobilní telefon a sociální sítě

(v těchto případech pohřešované osoby telefon nevypínají a stále komunikují na sociálních sítích). Tyto osoby se chtějí nechat najít a zachránit. A do pár desítek minut jsou tyto osoby vypátrány. V této skupině je velmi málo případů, kdy opravdu dojde k úmrtí.

Naopak ve druhé skupině už je to horší a obtížnější. Jedná se o něco starší a vyspělejší osoby, které už zklamání a neúspěchů zažily víc. Svá rozhodnutí nemají postavena na počtu sledujících, ale opravdu se trápí a nemají chuť žít. Nesdílí své pocity s nikým blízkým, a už vůbec ne prostřednictvím telefonu nebo sociálních sítí. Svůj záměr mají promyšlený a jejich rozhodnutí je dlouhodobějšího rázu. Nesdělují, kam jdou, ani co si udělají. Prostě odejdou. Zanechají krátký jasný vzkaz. Obava o jejich život je oprávněná. Policie začíná konat velmi rychle. Nejdůležitější je opět dopodrobna vytěžit oznamovatele a přizpůsobit tomu prověrky. Operační středisko okamžitě žádá o provedení lokalizace. Případu se dává status – Dítě v ohrožení, a to spouští možnost zařadit dítě do systému Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech. Tento systém je založen na rychlém přenosu informací o pohřešovaném dítěti od policie k veřejnosti prostřednictvím médií. Veřejnost totiž může v době bezprostředně po zmizení dítěte poskytnout relevantní informace. V takových případech policie využívá všech dostupných sil (hlídky obvodních oddělení, služební kynologové, kriminalisté, hasiči, dobrovolníci atd.) i prostředků k záchraně lidského života. Určí-li lokalizace nějakou oblast, přesune se pátrání do této oblasti. Zahájí se pátrací akce, vyžádá se vrtulník s termovizí nebo monitorovacím zařízením Agáta a doufá se, že se pohřešovaná osoba stihne vypátrat včas. Bohužel, ne vždy končí pátrací akce šťastně.

Pátrání po hledaných osobách

Aby policisté věděli, že je osoba hledaná, musí být po takové osobě vyhlášené celostátní pátrání. Základem pro vyhlášení pátrání po hledané osobě je podklad. Podklady vydávají různé instituce, které mají zájem na vypátrání hledané osoby a tyto podklady předávají policii s žádostí o vyhlášení pátrání. Například státní zástupce dává svým předchozím souhlasem podklad pro

zadržení osoby nebo soud dává příkazem podklad k zatčení osoby. Na základě těchto podkladů pracovník odboru pátrání na odboru obecné kriminality na místě příslušném SKPV vyhlásí osobu v celostátním pátrání. Ovšem předtím, než osobu vyhlásí, provede k hledané osobě ověření údajů a prověrky v informačních systémech. Do pátrání musí uvést tyto informace

- identifikační údaje hledané osoby
- důvod pátrání
- příslušné ustanovení právního předpisu, na jehož základě má být u hledané osoby omezena osobní svoboda
- pokyn, jak má být s hledanou osobou po jejím vypátrání naloženo a kdo ji převezme
- kontakt na žadatele o vyhlášení pátrání
- informace o tom, zda je hledaná osoba ozbrojená nebo jinak nebezpečná (např. z důvodu nakažlivé choroby, hrozby útěku, rizika sebevraždy nebo v souvislosti s terorismem), případně zjištěné informace taktického charakteru

U osob, na které je vydán příkaz k zadržení nebo vydán předchozí souhlas se zadržením nebo se jedná o osoby, které mohou být předvedeny se dále uvádí i:

- způsob spáchání trestné činnosti
- informace o osobách, s nimiž se hledaná osoba stýká
- výpisy z dalších informačních systémů, v nichž jsou vedeny údaje potřebné pro vyhlášení a realizaci pátrání
- záznam o provedených šetřeních, úkonech a opatřeních
- v případě, že se jedná o osobu s uloženým ochranným opatřením, kopii rozhodnutí soudu o uloženém ochranném opatření či předběžném opatření.

Po administrativním pátrání přichází na řadu pátrání výkonné. Policisté prověří místa, ke kterým má hledaná osoba vztah a věnuje se pouze pátrání po této hledané osobě. Hledaná osoba většinou ví, že se ji policie snaží najít,

a proto se velmi dobře umí skrývat a vyhýbat policejním hlídkám. Ve svém bydlišti většinou na zvonek nereagují, neotevírají hlídkce a jejich příbuzní a rodinní příslušníci mají připravenou legendu, že vůbec netuší, kde se hledaný nachází. Proto se policisté musí obrnit trpělivostí a takovou osobu si „vyčekat“. Když mají policisté indicie, kde by hledaný měl bydlet a např. jakým autem se pohybuje, tak v nočních hodinách hlídkují poblíž nebo monitorují průjezdy vozidel. Stává se, že hledanou osobu policisté vypátrají i čirou náhodou při běžné kontrole v rámci BESIP nebo i na místě činu při ztotožňování svědků události. Policisté provádí lustraci ve své mobilní bezpečné platformě, kde jim v profilu osoby červené upozornění oznámí, že osoba je vyhlášena v celostátním pátrání. V takovém případě musí policista dokončit služební zákrok nebo i úkon, ale hledanou osobu již musí omezit na osobní svobodě a dovést ji na nejbližší obvodní oddělení nebo si přivolat pomoc v podobě jiné policejní hlídky.

Na obvodním oddělení proběhne následná lustrace osoby v počítači a následně se postupuje podle pokynu uvedených v IS PATROS - „pátrance“. Vyrozumí se útvar nebo instituce, který pátrání vyhlásil nebo která má na hledané osobě zájem. Pak se postupuje podle pokynu.

Pátrání po pobytu osoby vyžadují instituce, kterým se nedaří osobě doručit písemnosti např. předvolání k soudu, rozsudky, usnesení nebo rozhodnutí ve věci. Proto požádají policii, aby bylo po osobě vyhlášeno pátrání po pobytu. V případě, že je vyhlášeno pátrání po pobytu osoby a osoba se vypátrá, tak se osoba omezí na osobní svobodě, převezte se na obvodní oddělení a vyslechne ohledně svého bydliště, pracoviště a rodinných poměrů. Osoba na sebe uvede kontaktní telefonní číslo a je poučena o tom, že pokud nebude přebírat svou poštu a bude se opětovně vyhýbat řádnému doručení písemností, může být předvedena nebo i jinak omezena na osobní svobodě. V některých případech je u „pátranky“ přiložena písemnost, která se má osobě prokazatelně doručit proti podpisu. Po předání písemnosti a po výsledku se osoba propouští na svobodu. Ihned poté policista předává písemně získané informace o osobě instituci nebo útvaru, které si pátrání vyžádaly, prostřednictvím datové zprávy v ETR.

Příkazy k zatčení, příkazy k zadržení a předběžné souhlasy se zadržením se také řeší dle pokynů uvedených v „pátrance“. O omezení osobní svobody takové osoby je vyrozuměn ten, kdo pátrání vyhlásil a ten si rozhodne, zda a kam má být osoba eskortována. V některých případech může s omezenou osobou potřebný úkon provést policista, který osobu omezil. Osoba také může být umístěna do policejní cely nebo bez zbytečného odkladu předvedena k příslušnému soudu. V každém případě musí být omezená osoba poučena a čas omezení osobní svobody musí být uveden do příslušného formuláře v ETŘ, kde je potřeba jasně vyznačit, odkdy byla jeho osobní svoboda policií omezena, neboť od této chvíle neúprosně běží zákonná lhůta. Pokud by byla tato zákonná lhůta překročena, musí se (zadržená, zatčená) osoba propustit na svobodu. U zadržení je lhůta na omezení osobní svobody 48h, u zatčení musí být osoba předána soudu už do 24h, kdy je následně rozhodnuto, zda bude umístěna do vazby, propuštěna na svobodu nebo předána jiné instituci. Omezení osobní svobody je jeden z největších zásahů do lidských práv, a proto by policisté měli být velmi obezřetní, aby nebyla osobě upřena nějaká její práva. Po předání omezené osoby odpovědné osobě se poznamená čas předání, který bude uveden i v příslušných formulářích v ETŘ a zde bude i napsáno, jak s osobou bylo naloženo – umístěna ve VTOS, propuštěna na svobodu, apod.

2.4 Pátrací akce

Jak již bylo výše uvedeno, pátrací akcí se rozumí jednorázové časově a prostorově omezené nasazení většího počtu sil a prostředků směřujících k vypátrání objektu pátrání.⁸

Z toho tedy lze odvodit, že pátrací akce je jedna z forem policejní činnosti pod jednotným velením, jejímž hlavním cílem je:

- **vypátrat a zadržet hledané osoby**
- **vypátrat a ztotožnit pohřešované osoby a věci**

⁸ Kovárník, L. –pátrací a policejní akce , rozš. Vyd.Praha, Policejní akademie ČR, 2002, 149s.,ISBN 80-7251-102-5

Aby pátrací akce zaměřená na vypátrání pohřešované osoby mohla být zorganizována, musí být k dispozici potřebný počet sil a prostředků, a to ze strany nejen policie, ale i IZS a ostatních složek. Za použití většího počtu sil ve stanovené době je pátrání efektivnější a rychlejší. Má to i své nevýhody, jako jsou značné materiální a finanční náklady, v krátkém čase uvést do pohotovosti síly a prostředky i vysoké nároky na organizaci akce. Vedení pátrací akce je vždy v rukou policie.

Průběh pátrací akce

Nejdříve je nutné vytyčit prohledávané území, sehnat vhodně mapové podklady – vojenské, letecké, turistické, v náročném terénu i 3D mapy. V mapách se poté vyznačí území, které se rozdělí do sektorů a tyto sektory se přiřadí možnostem pátracích sil a prostředků. Velké otevřené plochy a obtížně dostupná místa propátrá vrtulník, křoviny a remízky služební kynologové a ostatní prostory zůstanou k propátrání pracovníkům SKPV, policistům pořádkové policie a dobrovolníkům. Hasiče je dobré zapojit do propátrávání vodních toků a jejich přilehlému okolí.

Mapové podklady se vytvoří v počítači ve velitelsko-štábním vozidle, kdy se sektory přenesou do GPS navigace a každý „pátrač“ tak má přehled, zda ve svém sektoru prošel všechna místa. Přímému pátrání v terénu předchází **instruktáž**, kdy se všechny síly a prostředky shromáždí na jednom místě a velitel akce rozdělí úkoly, ujasní se pravidla a hlásná služba. Poté se hlídky rozjedou do svých sektorů a začne **plošné pátrání**. V případě, že už hlídka prošla svůj sektor, je možnost hlídce do GPS navigace nahrát prostor další a nemusí se tak vracet na výchozí bod. Plošné pátrání probíhá tak dlouho, dokud pohřešovaná osoba není vypátrána nebo dokud není zcela vyloučeno, že se ve vytyčeném území osoba nachází. K ukončení pátrací akce je oprávněný velitel akce. V případě nevypátrání osoby je třeba přehodnotit situaci a projít již propátrané sektory znovu, neboť bloudící osoby jsou stále v pohybu. Pro vypátrání pohřešovaného je třeba ze strany policie udělat maximum. **Vypátrání osoby** je signálem k ukončení pátrací akce. Hlídka, která osobu vypátrala okamžitě předá informace veliteli akce a sdělí mu přesné místo nálezu

a zdravotní stav osoby. V případě, že pohřešovaná osoba je nalezena bez známek života, je třeba přivolat ZZS a místo ohledat kriminalistickým technikem, dále si věc přebírá SKPV příslušného územního odboru.

2.5 Zveřejnění pátrání

V některých případech je vhodné i účelné zveřejnit informace o pátrání po pohřešované osobě ve sdělovacích prostředcích. Oddělení prevence a tisku na příslušném krajském ředitelství zveřejňuje informace od SKPV nebo i IOSu pouze na regionální úrovni. Pátrání v celostátních sdělovacích prostředcích zveřejňuje tiskové pracoviště Policejního prezidia PČR na základě písemné žádosti. Pátrání ve sdělovacích prostředcích se zveřejní vždy

- jde-li o **dítě v ohrožení** – tomu slouží Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech, který vyhlásí pátrání ve vybraných sdělovacích prostředcích
- jde-li o **pohřešovanou osobu mladší 15let**, k níž bylo vyhlášeno mimořádné pátrací opatření – případy, kdy jsou osoby **v ohrožení života** nebo zdraví

Podklady pro zveřejnění pátrání po dítěti v ohrožení předávané tiskovému pracovišti krajského ředitelství policie (dále jen KŘP) obsahují

- jméno, příjmení a datum narození dítěte
- datum a čas oznámení pohřešování dítěte
- popis dítěte, včetně zjištěných specifických individuálních znaků
- popis oblečení dítěte
- aktuální fotografii, videozáznam nebo jiný obrazový záznam dítěte
- místo, kde bylo dítě viděno naposledy, a další důležité okolnosti jeho pohřešování, pokud zveřejnění této informace nemůže ohrozit další průběh pátrání

- kontakt na konkrétního policistu, který je v této věci oprávněn předávat informace tiskovému pracovišti KŘP⁹

2.6 Ukončení pátrání

Pátrání po osobě končí v případě, že:

- se osoba vypátrá
- osoba, po které se vyhlásilo pátrání, je prokazatelně mrtvá
- uplynulo-li 20let od vyhlášení pátrání a nejedná se o hledanou osobu
- pominul-li důvod pátrání

Pominul-li důvod znamená, že v případě vyhlášení pohřešování mohlo dojít k omylu. Ovšem pouze s tvrzením oznamovatele, že pohřešovaný je v pořádku (třeba na dovolené) se policie nemůže spokojit a potřebuje důkaz. Vše je možné ověřit telefonicky, kdy pohřešovaný uvede své osobní údaje (kdy sdělí skutečnost, těžko zjistitelnou– např. jméno matky za svobodna), může se provést ztotožnění přes videohovor nebo se pohřešovaný vyzve, aby se dostavil na nejbližší policejní oddělení, kde bude řádně ztotožněn.

2.7 Odvolání pátrání

Po ukončení pátrání po osobě odvolá pátrání ten, kdo vede pátrací svazek (SKPV OOK – odbor pátrání) a to tak, že vyplní formulář – Žádost o odvolání pátrání a vloží jej do informačního systému PATROS.

⁹Čl. 20 PPP č. 235/2020 o pátrání

3 Subjekty pátrání

Na pátrání se podílí velmi mnoho osob, které mají určité postavení i úkoly. Někteří pátrání organizují, jiní jsou nasazeni do terénu a provádí výkonné pátrání. Každá složka je pro pátrání velmi důležitá. V této kapitole budou popsány jednotlivé subjekty, které se nejčastěji podílí na pátrání pohřešovaných osob, a jejich pracovní náplň.

3.1 Policisté zařazení na obvodních odděleních

Policisté zařazení na základních organizačních článcích (obvodních odděleních policie, dále jen OOP) jsou klíčovými prvky policie. Služba pořádkové policie na obvodních odděleních patří k nejuniverzálnějším a do obsahu problematiky nejrozsáhlejší, což klade vysoké nároky na samotné příslušníky. Musí se orientovat ve velkém množství zákonů, vyhlášek, služebních předpisů, a k tomu ještě musí být fyzicky a psychicky připraveni. Policisté na obvodním oddělení chrání veřejný pořádek, bojují proti kriminalitě, provádí trestní a přestupková řízení, dohlíží na bezpečnost silničního provozu, spolupracují s orgány obcí při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, přijímají oznámení od občanů a také pátrají po hledaných a pohřešovaných osobách a věcech.

Jsou to policisté převážně z obvodních oddělení, kteří pátrají po hledaných nebo pohřešovaných osobách. Jsou to ti, kteří oznámení o pohřešované osobě přijali a kteří se všemi možnými prostředky snaží osobu vypátrat. Velmi záleží nejen na jejich zkušenostech a schopnostech, ale i na jejich motivaci osobu vypátrat. Ve většině případů vnímají policisté pátrání po pohřešované osobě jako součást své profesní zodpovědnosti (u seniorů a dětí zodpovědnost narůstá). Pomoc druhým a nalezení pohřešovaného bývá pro mnoho policistů zdrojem hluboké profesní satisfakce, ačkoliv je na policisty vyvíjen obrovský tlak, ať už ze strany rodiny pohřešovaného, ze strany veřejnosti nebo i médií, kdy všichni očekávají rychlé a úspěšné výsledky. Při náročném a zdlouhavém pátrání ale mohou být policisté frustrováni a demotivováni. V tu chvíli je proto

důležité pátrající policisty motivovat, podpořit je a podpořit jejich naději, že pohřešovaná osoba stále žije.

3.2 Policisté služby kriminální policie a vyšetřování – odbor pátrání

Policisté služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) z odboru pátrání jsou speciálně vyškoleni pro pátrání po pohřešovaných osobách. Využívají širokou škálu metod a nástrojů. Při vytěžování rodinných příslušníků, kolegů nebo známých pohřešované osoby kladou správné otázky. Umějí využívat data z informačních systémů, analyzují např. telefonní záznamy nebo bankovní transakce. Pátrají v terénu. Jsou součástí případné vyhlášené pátrací akce, kdy prověřují oznámení od občanů nebo policejní akci organizačně řídí. Spolupracují s veřejností a provádějí operativní šetření. Vyhláší pátrání, poskytují informace médiím a vedou pátrací svazek. V případě nalezení osoby pátrání odhlašují.

3.3 Služební kynologové

Policejní kynologie je odvětvím, které se specializuje na výcvik a využívání policejních služebních psů pro různé účely ve prospěch ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti veřejnosti. Policejní psi jsou vybíráni na základě svých specifických vlastností a schopností. Pes pro obranu a výcvik (hlídkařský pes) bude mít zcela jiné schopnosti a povahu než pes na vyhledávání výbušnin. Podle svých předností jsou specializováni na vyhledávání drog, výbušnin nebo akceleračních, na obranu, střežení, nebo doprovod osob, ale také na plošné vyhledávání osob nebo předmětů v terénu. Jsou vycvičeni ke sledování stopy člověka, k vyhledávání tělesných ostatků nebo i k hledání osob nebo předmětů pod vodní hladinou, což se využívá právě při pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách.

3.4 Potápěči

Policejní potápěči jsou vysoce kvalifikovaní odborníci a specialisté v oblasti potápění a práce pod vodou a jsou zařazeni nejen do útvarů pod krajskými

zásahovými jednotkami, ale hlavně u pořičního oddělení. Ti sídlí nejen v Praze, ale i na našich velkých řekách jako je Vltava a Labe. Jejich úkolem je provádět potápěčské operace pro vyšetřování trestných činů spojených s vodou čipátrání po důkazech. Mohou být přivoláni i k vyšetřování dopravních nehod na vodě nebo havárií lodí a třeba zjišťovat nebo odstraňovat potenciálně nebezpečné předměty pod hladinou nebo provádět záchranné operace. V pátrání po pohřešovaných osobách jsou přizváni ke spolupráci v případech, kdy je nutné prozkoumat vodní plochy, řeky, jezera nebo přístavy. Pokud je oznámen nález mrtvého lidského těla ležícího na vodní hladině nebo i řečišti a není znám důvod úmrtí (nejsou svědci a cizí zavinění není vyloučené), je nutné vždy přivolat policejní potápěče, jelikož jsou to specialisti na zajištění těla i vyhledávání důkazů.

3.5 Hasičský záchranný sbor

Hasičský záchranný sbor (HZS) je součástí Integrovaného záchranného systému (IZS). Ve velmi úzké spolupráci policisté a hasiči prohledávají terén při pátrací akci. Hasiči jsou vybaveni technikou a zkušenostmi, které jsou nezbytné pro pátrání v obtížném terénu nebo za zhoršených podmínek. Mají horolezecké vybavení, žebříky, drony, termovize, čluny, potápěčské vybavení, nosítka, vyprošťovací techniku, čímž jsou při pátracích akcích k nezaplacení.

3.6 Horská služba

Horská služba organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu, poskytuje první pomoc nebo zajišťuje transport raněných. Při pátracích akcích vedených policií je užitečná vynikajícím materiálním vybavením, vycvičením, výbornou fyzickou kondicí a skvělou orientací v terénu. Zajišťuje bezpečnost osob pohybujících se na území hor.

3.7 Spolupráce s dalšími subjekty

Policie může ke spolupráci oslovit relativně kohokoliv, ale nejvíce se využívají složky IZS – Hasičský záchranný sbor, Zdravotnická záchranná služba, Armáda ČR. Dále se velmi často spolupracuje s městskou či obecní

policií, místními mysliveckými sdruženími nebo dobrovolnými hasiči. Při speciálních pátracích akcích je možnost využít i speciální subjekty jako je báňská záchranná služba, speleologická záchranná služba, vodní záchranná služba, svaz záchranných brigád kynologů nebo při takových rozsáhlých a náročných akcích využít zázemí českého červeného kříže.

3.8 Pátrací prostředky a pomůcky

Pro úspěšné vypátrání pohřešovaných, ale i hledaných osob nestačí pouze lidské zdroje, ale je třeba využít i techniku. Ta se každým rokem posunuje vpřed a šance na vypátrání osob jsou tak stále vyšší. V následujícím textu budou popsány nejčastěji používané prostředky a pomůcky k vypátrání osoby.

3.8.1 Mobilní bezpečná platforma

Mobilní bezpečná platforma (dále jen MBP) je elektronický biometrický inspekční a kontrolní systém pro kontrolu osob a dokladů prostřednictvím biometrických prvků. Byl vytvořen za účelem zpřístupnění informačních systémů PČR policistům v terénu. Jedná se o Smartphone Samsung Galaxy různých typů (přes 20 modelů mobilních telefonů) s operačním systémem Android, s GPS a různými aplikacemi a moduly. Policisté po přihlášení mají přístup do některých evidencí a informačních systémů. Lze v ní lustrvat dle registrační značky vozidel, dle VIN, věc podle výrobního čísla, samozřejmě osoby dle jména, příjmení a data narození či dle rodného čísla a doklady podle čísla. Policisté mohou mezi svými platformami navzájem komunikovat, sdílet informace ve formě textu, zasílat fotografie, videa i zvukové záznamy. V platformě mají k dispozici právní předpisy ve formě textového souboru, pomocné dokumenty, do kterých mohou operační nahrávat fotky pohřešovaných osob nebo třeba soubory typových činností, či problematiku Amok – jak postupovat, V MBP je instalována aplikace KAREL – verze IS Maják pro mobilní platformy. Hlídka v terénu má tak okamžitý přístup k založené události. Dozví se jméno oznamovatele a jeho telefonní číslo, dále ví, co vlastně osoba oznámila a na mapovém podkladu má přesně označené místo události. Není již třeba si informace od operačního psát na papír a adresu hledat v papírové mapě nebo

ve svém soukromém telefonu. Nyní jsou veškeré dostupné informace v bezpečné mobilní platformě.

3.8.2 Vyžadování provozních a lokalizačních údajů

Provozovatelé sítí elektronických komunikací a poskytovatelé služeb elektronických komunikací musí povinně uchovávat provozní a lokalizační údaje po dobu 6 měsíců. Údaje se uchovávají v anonymizované podobě, pokud pro jejich uchovávání v neanonymizované podobě není udán jeden z výjimečných důvodů (např. vyšetřování trestného činu).

Provozní údaje – údaje potřebné pro přenos zprávy sítí elektronických komunikací nebo pro její účtování - např. telefonní číslo, IP adresa, datum a čas komunikace
Lokalizační údaje – údaje o zeměpisné poloze telekomunikačního zařízení uživatele – např. GPS souřadnice, identifikátor základnové stanice

Policie může požadovat předání provozních a lokalizačních údajů od provozovatelů sítí elektronických komunikací a poskytovatelů služeb elektronických komunikací na základě zákonného požadavku – žádosti. Ta musí být písemná a musí obsahovat:

- označení orgánu činného v trestním řízení, který žádost vypracoval
- účel, pro který jsou údaje požadovány
- označení osoby, jíž se údaje týkají
- druh požadovaných údajů
- doba, za kterou se údaje požadují

Tyto údaje se vyžadují v případech vyšetřování trestných činů, při předcházení trestného činu nebo při zajištění bezpečnosti osob a majetku.

3.8.3 Vyžadování informací o době a místě použití elektronického platebního prostředku

Jak již bylo výše uvedeno, vyžadování informací o době a místě použití elektronického platebního prostředku je oprávnění policie a je ustanoveno

v zákoně o Policii ČR, kdy policie může pro účely pátrání po hledané a pohřešované osobě žádat od banky předávání dat.¹⁰

Poskytovatelé platebních služeb musí povinně uchovávat informace o době a místě použití elektronického platebního prostředku po dobu 12 měsíců. Údaje se uchovávají v anonymizované podobě, pokud není pro jejich uchovávání v neanonymizované podobě dán jeden z výjimečných důvodů (např. vyšetřování trestného činu). Informace mohou být předány orgánům činným v trestním řízení, zpravodajským službám a dalším orgánům státní správy na základě jejich zákonného požadavku. Předávání informací je možné pouze v případě, že je to nezbytné pro splnění zákonných úkolů těchto orgánů. Poskytovatelé platebních služeb předají informace o datu a času transakce, o částce, o místě transakce (ID obchodníka), o typu platebního prostředku (platební karta, NFC – platba mobilním telefonem apod.) a o identifikaci platebního prostředku (číslo platební karty).¹¹

Uchovávání a předávání informací o době a místě použití elektronického platebního prostředku představuje zásah do soukromí a ochrany osobních údajů. Je ale legitimní, pokud je nezbytný pro ochranu národních bezpečnostních zájmů, předcházení trestné činnosti nebo pro jiné důležité účely. V zákoně o zpracování osobních údajů je uvedeno, že umožňuje zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů, pokud je to nezbytné pro splnění právní povinnosti správce.¹²

3.8.4 Drony

Dron je bezpilotní letecký prostředek nebo bezpilotní letecký komplexní systém, který je obsluhou ovládán na dálku. U policie jsou využívány zatím krátce a spadají do gesce Letecké služby. Používají se při monitorování silničního provozu, při dokumentaci závažných dopravních nehod, při ochraně státních hranic, např. pomohly i při dokumentování škod při tornádu nebo při hledání skrytých ložisek požárů. Užívají se drony různých velikostí a pro různé

¹⁰§ 68 odst. 2,3 z.č. 273/2008 Sb o Policii ČR

¹¹§ 134, § 135 z.č. 370/2017 Sb. o platebním styku

¹²§ 5, odst. 2, písm. B) zákona č. 101/2000Sb. o ochraně osobních údajů

úkoly (rozlišujeme drony do vnitřních i venkovních prostor). Nejčastěji se užívají typy Mavic 3 a DJI Mavic 2 Zoom. Drony na sobě mohou nosit kameru, termokameru a jsou použitelné za stejných podmínek jako vrtulník. Použití dronů je daleko levnější než vzlet vrtulníku, doba použitelnosti je daleko delší, neboť u dronů se dají opakovaně vyměňovat zdroje.

3.8.5 Vrtulník

Letecká služba Policie ČR je útvar policie s celostátní působností, který vznikl v roce 1993. Letecké základy sídlí v Praze na letišti Václava Havla, na mezinárodním letišti v Brně – Tuřanech a v areálu IZS v Ostravě – Zábřehu. V současné době má policie k dispozici 15 vrtulníků. 9 vrtulníků je lehké váhové kategorie – Eurocopter EC 135 T2 – nejrozšířenější lehký vrtulník pro leteckou záchrannou službu i policejní sbory v Evropě a 6 těžší váhové kategorie – Bell 412, které mají ve výbavě palubní jeřáb k vyzvedávání břemen z nepřístupného terénu, podvěsný hák k uchycení extrémních břemen, slaňovací hrazdu nebo záchranný koš. Další vybavení vrtulníku je pátrací světlo Spectrolab Nightsun, termovize, brýle pro noční vidění je součástí přilby, dále vrtulníky obsahují vyhledávací radiokompas v případě havárie stroje nebo vnější reproduktor se sirénou.

3.8.6 Termovize

Termovize je zařízení, které může být přenosné nebo i napevno umístěné ve služebních vozidlech či vrtulníku. Teplo vyzařuje určitou frekvenci, která je snímána speciálním čidlem. V příznivých podmínkách dokáže hledaný objekt ihned zaměřit. Termovize detekuje a zobrazuje infračervené záření, což umožňuje vidět objekty i v podmínkách nízké viditelnosti, jako jsou tma, mlha nebo kouř. Pokud bude mít hledaný objekt jinou teplotu než okolí, objekt se zobrazí na displeji. Pokud ale bude mít hledaný objekt podobnou teplotu jako okolí, je velmi těžko rozpoznatelný. Není proto vysoká šance, že osoba bude nalezena v terénu během příliš vysokých či příliš nízkých teplot. Obtížné je i nalezení člověka schovaného v lesním porostu. Přesto je termovize vynikajícím pomocníkem při pátrání po pohřešované osobě, při kontrole státních

hranic, při zásahu policejních jednotek, při živelných katastrofách (rabování při povodních, hledání osob), při hledání velkopěstíren konopí nebo při velkých kulturních či sportovních akcích.

3.8.7 Velitelsko-štábní vozidlo

Jedná se o vozidlo tovární značky Mercedes – Benz Sprinter 519 CDI, které je určeno pro vizuální monitorování vzdálených objektů se záznamem v rámci opatření, zajištění hlasového a datového spojení jednotek provádějící činnosti v terénu s možností propojení do infrastruktury PČR, pátrání po zájmových vozidlech a technologií pro rozpoznávání registračních značek a ke koordinaci jednotek v terénu s možností částečného převzetí operačního řízení.

3.8.8 IMSI CATCHER – Agáta

Jedná se o zařízení, které se chová jako jedna ze sítě buněk mobilních operátorů, na kterou se přihlašují mobilní telefony v okolí a tím tak umožňuje přesnou lokalizaci aktivního mobilního telefonu. Zjednodušeněji řečeno, pokud má pohřešovaná osoba u sebe zapnutý telefon, je toto zařízení schopno přesně najít polohu zapnutého telefonu. Toto zařízení je umístěno ve vrtulníku letecké služby nebo existuje jako přenosná verze například do osobního vozidla.

4 Integrované operační středisko

Vznik Integrovaného operačního střediska Policie České republiky (dále jen IOS) v Libereckém kraji je spojen s reformou policie provedenou na základně zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. V roce 2010 došlo ke vzniku 14 krajských ředitelství Policie České republiky, které kopírují územní samosprávné celky krajů. Hlavním požadavkem bylo, aby byla policie organizována stejně jako ostatní složky kraje. To znamená, aby hejtman, který je představitel kraje (zároveň i předsedou bezpečnostní rady kraje), měl za PČR jednoho hlavního partnera, kterým je krajský policejní ředitel. Vznikem 14 krajských ředitelství policie České republiky bylo rozhodnuto, že v rámci těchto krajů dojde ke vzniku 14 krajských operačních středisek, a tudíž k zániku 76 okresních operačních středisek.

Operační střediska jsou pracoviště, která v nepřetržitém provozu zabezpečují plnění bezodkladných úkolů v mimořádných situacích a provádí jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů na vymezeném území. Podílí se na plnění služebních úkolů svojí každodenní rutinní činností, která spočívá zejména v poskytování servisu výkonným útvarům a působením v oblasti koordinace sil a prostředků útvarusměřujících k zabezpečení relevantní reakce na vzniklou bezpečnostní situaci. Z hlediska krizového řízení jsou operační střediska důležitým středobodem v krizové komunikaci, a to nejen ve vztahu občana a záchranných složek. Operační střediska zajišťují nepřetržitou komunikaci v rámci policie, ale i s operačními středisky ZZS i HZS.

Mezi úkoly integrovaného operačního střediska řadíme koordinaci operačních činností při dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou a zvláštními opatřeními. Řídí opatření při mimořádných stavech a krizových situacích.

Samotný pojem operačního řízení není definován žádnou zákonnou normou, ale v rámci Integrovaného záchranného systému, jehož je policie součástí, můžeme operační řízení definovat jako soubor činností

zajišťujících řízení a koordinaci sil a prostředků, výměnu informací jednak v rámci činnosti jednotlivých složek IZS, ale především při řízení a koordinaci operačních středisek IZS při vzájemné spolupráci na řešení mimořádné události, nasazování sil a prostředků předávání informací.¹³

4.1 Integrovaný komunikační a řídicí systém JITKA

Jednotná systémová, Informační, Technologická a Komunikační plAtforma je komunikační prostředek, jímž jsou v současnosti vybavena integrovaná operační střediska Policie České republiky.

Obrázek č. 1: logo komunikačního a řídicího systému Jitka, zdroj vlastní

Prostřednictvím této komunikační platformy jsou jednotlivými operačními středisky policie přeposílány také informace o vzniku krizové situace buď na jednotlivá obvodní oddělení nebo jsou jejím prostřednictvím přeposílány informace na operační střediska ostatních složek IZS. Informace jsou cestou této komunikační platformy zasílány v podobě datových zpráv. Datová zpráva obsahuje nejen popis události a její další vývoj, ale obsahuje také adresu – místo

¹³ ZPPP č. 109/2009 o operačních střediscích

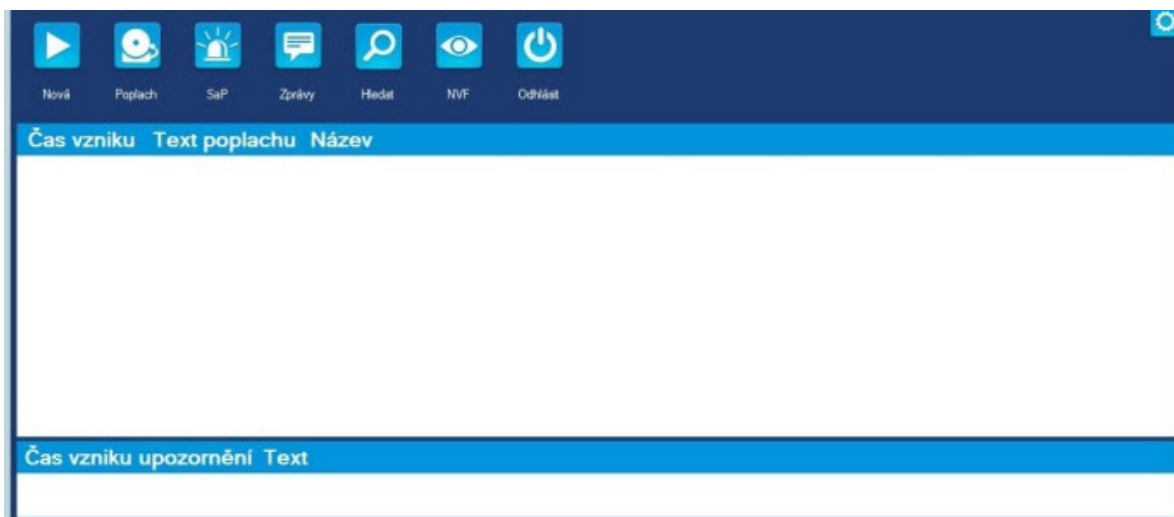
události, jméno a telefon oznamovatele události a síly a prostředky použité při řešení krizové situace. Komunikační platformou je v současnosti možné i vyžádání potřebných sil a prostředků od ostatních složek IZS, pokud zasahující jednotka zjistí, že je přítomnost dalších záchranných složek na místě události nezbytná.

Komunikační platforma JITKA je součástí programu jednotné úrovně informačních a komunikačních systémů operačního řízení a modernizace technologií pro příjem tísňového volání základních složek IZS. Program vznikl za účelem zlepšení kvality příjmu a zpracování tísňových oznámení na linkách tísňového volání, systému operačního řízení a lepší spolupráce jednotlivých základních složek IZS. Dalším důvodem tvorby tohoto programu bylo vytvoření jednotné technologické platformy systémového předávání informací mezi operačními středisky jednotlivých základních složek IZS, větší efektivita příjmu tísňových volání a zkrácení dojezdových časů zasahujících jednotek na místo události.

Právě tento systém umožňuje rychlou a také obousměrnou komunikaci mezi základními složkami IZS v rámci vzájemné spolupráce. Jedná se o datovou větu neboli elektronický formulář s informací tísňového charakteru.

4.2 VÁCLAV

Subsystem rozhraní VÁCLAV využívají výhradně integrovaná operační střediska zřízená v operačních odborech jednotlivých krajských ředitelství PČR i národní operační centrum policejního prezidia. Nejčastějším způsobem, kdy je založena nová událost v systému VÁCLAV, je telefonický hovor nebo SMS zpráva, zaslaná na tísňovou linku 158. Toto okno je základním prvkem pro každého operačního. V případě telefonického hovoru na linku 158 každý operační v prvotní fázi klikne na ikonu „Nová“, čímž otevře okno pro založení nové události.

Obrázek č.2: Hlavní okno systému Václav, **zdroj** vlastní

Ikony hlavního okna:

Nová – ikona slouží k založení nové události. Při příjmu tísňového hovoru na lince 158 se automaticky v události vyplňuje čas oznámení a telefonní číslo volaného (pokud nemá v telefonu SIM kartu, zobrazí se IMEI volajícího telefonu).

Poplach – ikona doprovázená akustickým signálem sloužící k potvrzení převzetí události zaslané z jiného pracoviště.

SaP – seznam dostupných sil a prostředků PČR. Seznam sil a prostředků lze nastavit podle vlastního uvážení. Nejčastěji místně podle územních odborů a podle aktivního zařazení ve službě dle knihy instruktáže.

Zprávy – ikona SMS zpráv. Pro vybrané druhy událostí lze nastavit automatické odesílání SMS zpráv pro okamžité informování služebních funkcionářů.

Hledat – ikona sloužící k dohledání již evidovaných událostí. Systém umožňuje vyhledávání dle času, typu řešené události, útvaru, kterému byla událost postoupena, názvu události, ale také pouze podle jednotlivého slova v textu události nebo jejím názvu. Také se dají najít události podle oznamovatelova příjmení nebo telefonního čísla.

NVF – ikona náhledu vstupních formulářů. Tato funkce je omezena pouze na operátorská stanoviště jednotlivého krajského ředitelství PČR. Umožňuje tak

okamžitě reagovat na rozepsaný text operátora tísňové linky od prvních vteřin přijetí tísňového hovoru. Policista odpovědný za řízení SaP v náhledu NVF vidí okamžitě, co policista na lince 158 píše a může na událost okamžitě reagovat a vyslat hlídku na místo ještě před uložením události. Například policista odpovědný za řízení SaP slyší, že na tísňové lince někdo oznamuje vozidlo v protisměru na rychlostní silnici. V NVF vidí v mapovém podkladu přesné místo vozidla v protisměru a okamžitě na místo vysílá nejbližší policejní hlídku. Nemusí tím pádem čekat, až policista na tísňové lince vyplní veškeré údaje potřebné k založení události.

4.2.1 Založení nové události

Nová událost se zakládá nejčastěji na tísňové lince 158 při příjmu tísňového hovoru nebo při příjmu tísňové SMS zprávy. Dalším iniciátorem může být hlídka, která se při své činnosti dozvěděla o protiprávním jednání a žádá si na místo posilu. Například se hlídka dozví o provedeném vloupání do rodinného domu a potřebuje na místo kriminalistického technika, v tom případě se založí nová událost, ke které se přiřadí příslušná hlídka i kriminalistický technik a tím pádem má operační přehled, kde a na jaké události síly a prostředky pracují. Dále na IOS přichází události již založené, a to na tísňových linkách 112, 150 nebo 155 a v založené události je třeba asistence hlídek PČR.

Obrázek č. 3: okno pro příjem oznámení, zdroj vlastní

Telefonní číslo oznamovatele a čas oznámení se vyplní automaticky, ale další náležitosti je nutné vyplnit. Příjmení a jméno by mělo být první, co operační uslyší od oznamovatele, ale ne vždy se tak děje, a proto se na jméno často musí zeptat. Jsou i tací, kteří chtějí zůstat v anonymitě, což jim je umožněno. Nejdůležitější je ovšem kolonka „Adresa místa události“, tedy místo, kam má hlídka přijet a zasáhnout. Ve většině případů se místo, odkud tísňový hovor probíhá, zobrazí na mapovém podkladu subsystému LUDMILA podle souřadnic GPS. V tom případě operační přesně ví, kde se oznamovatel nachází. Ale stává se, že oznamovatel se nachází na jiném místě, než kam je třeba poslat policejní hlídku a pak je potřeba uvést přesnou adresu události. Pak by měl operační vypsát stručný popis události, kterou oznamovatel na tísňové lince uvádí a tento popis zapíše do kolonky „Prvotní poznatek“. Po obdržení všech informací se může hovor ukončit. Operační poté dopíše „Název akce“ a vybere místně příslušné oddělení, kterému událost předá. Je-li potřeba v oznámené události spolupráce ZZS nebo HZS, označí se i tento útvar. Pak je třeba označit, o jaký druh události se jedná – je přednastaveno celkem 30 druhů událostí a pokud ani jedna nevyhovuje, zadá se „Jiná událost“. Po zadání druhu události automaticky odchází text podaného oznámení SMS zprávou předvoleným vedoucím

pracovníkům, služebním funkcionářům nebo i na tiskové oddělení. Na každý druh události je předvolena jiná skupina odpovědných lidí.

Pod oknem „Prvotní poznatek“ jsou tři okénka:

NIS IZS – v případě označení tohoto okénka se textoznačení zobrazí všem spolupracujícím složkám IZS

PRIORITA– událost, která je takto označena, se okamžitě odešle na Národní operační centrum Policejního prezidia

FHQ – zkratka pro „First hour quintet“ – neboli událost nejvyšší priority, která se přiděleným hlídkám zobrazí červenou barvou i s akustickým signálem a je třeba vyjet okamžitě na místo. U takto označených událostí se sleduje dojezdový čas hlídky na místo. Používá se převážně u událostí, kde je pachatel zachycen na místě činu.

4.2.2 Řešení události

Každá nově vytvořená událost na operačním středisku je ze sektoru tísňové linky zaslána do sektoru dle příslušného místního územního obvodu. Např. v Libereckém kraji jsou sektory rozděleny takto – jeden sektor řeší všechny události na ÚO Jablonec nad Nisou a ÚO Česká Lípa a druhý sektor řeší události na ÚO Liberec a ÚO Semily. Na každém sektoru v Libereckém kraji sedí dva policisté – jeden operační pro řízení a koordinaci sil a prostředků a druhý policista pro řízení územních odborů a dozorčích služeb organizačních článků krajského ředitelství.

Tito policisté v sektoru přepošlou událost na příslušné obvodní oddělení nebo jiný příslušný útvar. Například dopravní nehoda se zasílá na dopravní inspektorát, vloupání do garáže na obvodní oddělení. Pokud je událost plošnějšího charakteru, předá se událost jednomu obvodnímu oddělení a další sousední obvodní oddělení se přidají do spolupráce. Například oznámení o nebezpečně jedoucím vozidle od Turnova směrem na Liberec po silnici R/35: událost se předá na obvodní oddělení, ve kterém byla událost oznámena (OOP Turnov), do spolupráce se přidají další oddělení, které protíná silnice R/35

(OOP Hodkovice nad Mohelkou, OOP Vápenka, OOP Chrastava) a do události se přidají nejbližší možné použitelné hlídky (např. krajský útvar oddělení silničního dohledu, hlídky z jiného územního odboru, pokud jsou poblíž apod.). Událost se také vyhlásí radiostanicí v síti Pegas.

V praxi vypadá založená událost takto, na každou oznámenou událost se zakládá takovéto okno, ve kterém je řešena a dopisují se zde všechny provedené úkony.

Oznámení: 16.02.2024 09:28:33 způsob: 158

Zahájení: 16.02.2024 09:29:26 (Vraštilová Nina) Oznamovatel: 472100 oop Žandov

Událost: Krádež

Místo: Náměstí 133, Žandov, Česká Lípa (OOP Žandov - OO KŘP kraj Liberecký)

Útvar: OOP Žandov (spolupracující: 1/0)

10:22:05 IOS L - CL,JN: Poznatek upraven: informován dosahový důstojník mjr. Ing Kulhavý - rozhodl o tom, že věc nabere SKPV

10:20:05 Žandov: Poznatek upraven: hovořeno s oznamovatelem, který během příštího týdne ve všední den v době od 07:30-14:00 hodin přijde na SKPaV, věc oznámí

09:39:56 Žandov: Na OOP Žandov se dostavil ředitel spojených farem Jiří Mach, nar. - který oznámil, že inventurním porovnáním stavu skotu 2023-2024, dle dokumentace a dle skutečného stavu skotu zjistil, že z pastvin Radeč, Bořetín-Kozly, bylo odcizeno 11 krav (hodnota jednoho kusu 22 tis.) a 5 telat (hodnota jednoho kusu 20 tis.). Kdo a jakým způsobem k odcizení došlo neví. Celková škoda je 342 tis. Kč.

09:29:37: Předáno útvaru OOP Žandov

09:29:37 Žandov: Potvrzeno útwarem: OOP Žandov

09:29:35 IOS L - CL,JN: Požádáno o předání na útvar OOP Žandov

09:29:28 IOS L - CL,JN: Událost přidána: Krádež

16.02.2024

Přečteno

Zařazení Plán

NIS IZS Přidat

Obrázek č. 4: okno řešené události, zdroj vlastní

Důležité jsou horní ikony, se kterými pracují jak operační, tak i hlídky na místě

- **Název** – pojmenování události
- **Ohlášení** – kdy a jak bylo oznámení ohlášeno (např. 158,155,150,112, IZS apod.)
- **Poznatek** – pouze přes ikonu poznatek se dá vkládat text do události
- **Útvary** – informace o tom, jakému útvaru byla událost předána a které útvary byly přizvány ke spolupráci

- **Události** – výběr ze 30 možných druhů (dopravní nehoda, krádež, vloupání apod.)
- **Osoby** – zde se vypisují osobní údaje ke ztotožněným osobám (pachatel, oznamovatel, svědek apod.)
- **Adresy** – kde se nachází místo události
- **Telefony** – zobrazí se telefon oznamovatele i s možností si hovor přehrát
- **Věci** – věci, vozidlo zbraň – zde se musí vyplnit údaje k těmto odcizeným věcem
- **Doc** – přes tuto ikonu se do události vkládají dokumenty (např. provedená lokalizace), fotky (z místa události od hlídky) a tabulky
- **Kresby** – do mapového podkladu se dá zakreslit konkrétní místo (např. pro usednutí vrtulníku)
- **Mapa** – zobrazí se mapa s adresou vzniklé události
- **Ukončen** – ukončení události – jakým způsobem
- **Info** – k zapsání důležitých informací
- **Zpráva** – slouží k odesílání hromadných SMS zpráv
- **ManSez** – manuální seznam vybraných událostí

4.2.3 Ukončení události

Událost pro operační nekončí předáním na obvodní oddělení. Po celou dobu řešení události musí mít přehled, co a kdo v události koná. Operační přiřazuje a odebírá hlídky, které se na události podílí. Zapisuje informace od hlídek do události. Pokud je v události třeba vyrozumět dosahového důstojníka, operační jej vyrozumí a zapíše to do události. Vlastně jakýkoliv úkon byl měl být v události zaznamenán, a to nejlépe v reálném čase. Stává se, že si občan stěžuje na postup policie a že hlídka přijela na místo pozdě, jednala arogantně apod. V tom případě kontrolní orgán otevře událost a ihned zjistí, o jaký se jednalo úkon, kým a v jakém čase byl proveden.

Před ukončením události v systému VÁCLAV je vhodné do události ještě vložit číslo jednací, pod kterým je událost řešena v ETR pro snadnější orientaci. Poté operační otevře ikonu „Ukončen“ a zadá, že událost byla vyřešena pořádkovou policií (u dopravní nehody – dopravní policií) a událost se uzavře.

4.3 LUDMILA

Stává se, že oznamovatel nezná místo, na kterém se nachází, nezná ulice a někdy ani neví, v jaké je obci nebo městě a ani to nedokáže popsat (např. pouze projíždí nějakou obcí), ale potřebuje něco oznámit na linku 158. V tom případě je velmi užitečné, že se místo zobrazí v mapovém podkladu Ludmila automaticky dle GPS souřadnice z jeho mobilního telefonu, ale to se neděje vždy. Místo události lze určit například i podle čísla lampy veřejného osvětlení nebo podle čísla železničního přejezdu. Stačí, aby oznamovatel nahlásil na tísňovou linku číslo železničního přejezdu a operační ihned ví, kde se oznamovatel nachází. K určení místa slouží mapový podklad LUDMILA, který je propojený se systémem VÁCLAV. V mapě jsou zobrazeny i aktuální síly a prostředky. Podle souřadnice GPS tak operační vidí, kde se jaká hlídka pohybuje. Nehraje-li zcela přesné místo oznámení až takovou roli, stačí uvést obec a nějaký orientační bod a hlídka oznamovatele na místě najde. Ale pokud oznamovatel např. bloudí po lese, GPS neurčila lokalitu jeho mobilního telefonu, a přitom poloha je zcela zásadní, radí se takovému oznamovateli, že pokud má zřízenou aplikaci „Záchranka“, aby zavolal přes tuto aplikaci na ZZS, uvedl jim, co potřebuje a tyto informace budou poté předány policii i s přesnou polohou, neboť aplikace „Záchranka“ využívá daleko lepší lokalizační systém.

Mapu si každý operační může přizpůsobit pomocí nabízených vrstev v závislosti na řešené události. V nabídce je zhruba 24 druhů vrstev, ze kterých si může vybrat. Například již byla řeč o číslech železničních přejezdů. V tom případě se zviditelní vrstva „Železniční přejezdy“ a každý železniční přejezd se v mapě označí číslem. Mít zapnuté všechny vrstvy by bylo velmi nepřehledné, a tak si o tom rozhoduje každý operační sám. Výčet některých vybraných vrstev – policejní obvody, viditelné síly a prostředky (dále jen SaP), aktuální MBP, poznámky v mapě, honitby, sloupy veřejného osvětlení, ŘSD – údržba komunikací, katastrální mapa, hraniční přechody, POI – obchody, hotely, cyklotrasy i turistické trasy, traumabody, rizikové objekty včetně měkkých cílů nebo třeba záplavové mapy.

Ludmila barevně rozlišuje jednotlivé SaP v závislosti na odeslaném statusu hlídky. Status znamená kód typické činnosti, který se používá k rychlému předání informace o úkonu hlídky. Ikona i barva označení hlídky slouží k přehlednějšímu obrazu o činnosti všech hlídek. Interní pokyn policie, který upravuje odesílání statusů, rozlišuje typ předdefinované činnosti, kterým je přiřazeno číslo 1 až 9. Každé číslo má odlišnou barvu a význam. Status se zadává stisknutím příslušného tlačítka na radiostanici.

1. Volám dispečera

2. Jedu na místo

3. Použití VRZ

4. Na místě zásahu

5. Zákrok

6. Žádám posilu

7. Zákrok ukončen

8. Krátká technická pauza

9. Jsem k dispozici

Obrázek č.5: barevné statusy hlídek, zdroj vlastní

4.4 ZIKMUND a JOSEFÍNA

Subsystémy rozhraní ZIKMUND a JOSEFÍNA využívají všechny ostatní organizační články policie kromě Integrovaných operačních středisek, Národního operačního centra a operačních středisek s celorepublikovou působností. Jedná se o jednodušší verze VÁCLAVA A LUDMILY. Např. ZIKMUND neslouží k příjmu tísňových volání, ale pouze k jejich řešení.

4.5 KAREL

Nejnovější člen rodiny v systému JITKA umožňuje policistům v terénu náhled události a její řešení přímo v mobilní bezpečné platformě. Do MBP

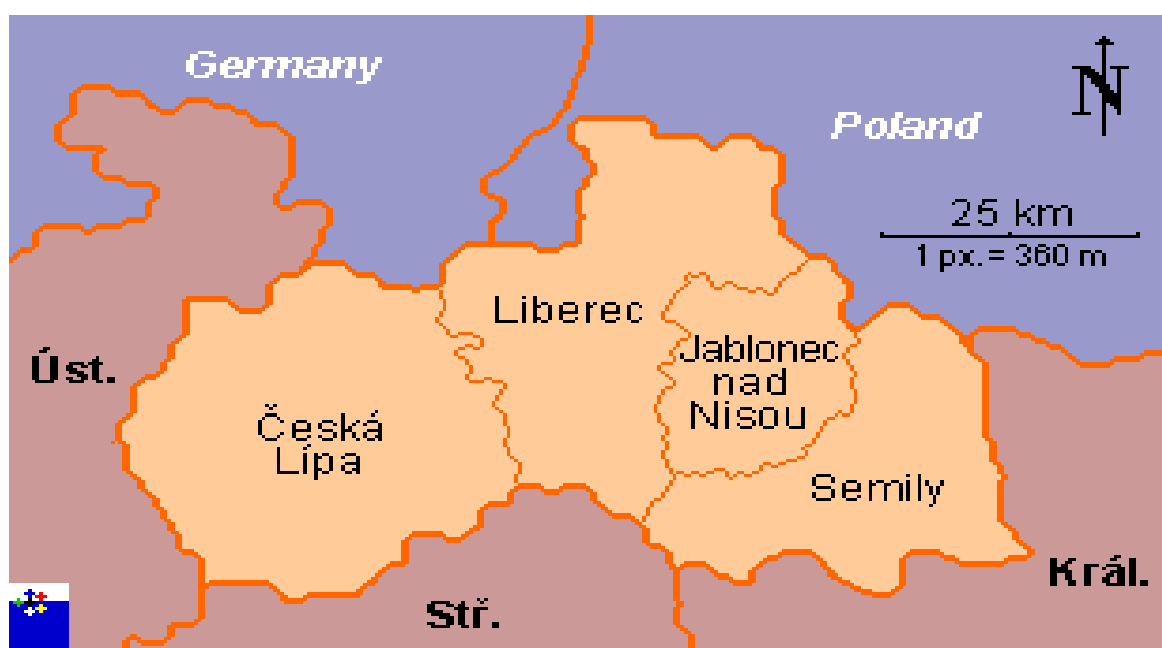
se přihlásí policista konající službu. Tím, že je směna policisty naplánována a uvedena v IS Krajská kniha instruktáží, je tedy automaticky přiřazen do hlídky svého oddělení a přiřazen ke služebnímu vozidlu. Vše je vzájemně propojené a když je hlídka vložena do události, automaticky se akusticky ohlásí na MBP v subsystému KAREL. Hlídka může přes MBP do události vkládat jména osob, fotografie z místa činu i zadávat statusy.

Policisté na operačním středisku se zabývají každou událostí od jejího oznámení až po její ukončení. Jsou každý den připraveni na nové výzvy a situace. Po události v prosinci 2023 v Praze na Filozofické fakultě UK, jsou školeni i na tyto mimořádné situace. Operační středisko je srdce krajského ředitelství, které nepřetržitě buší.

5 Liberecký kraj

5.1 Demografie a geomorfologie

Liberecký kraj leží na severu Čech, 100km severně od Prahy a tvoří jej bývalé okresy Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa a Semily. Hranice kraje sousedí s krajem Ústeckým, Středočeským, Královehradeckým, ale i s polským Dolnoslezským vojvodstvím a německou spolkovou zemí Sasko. Liberecký kraj je po Praze druhým územně nejmenším krajem Česka, kdy zabírá 4% celkového území. V kraji žije zhruba 450tis obyvatel a krajským městem je Liberec. Hustota zalidnění je 142 obyvatel na kilometr čtvereční.

Obrázek č.6: mapa Libereckého kraje,zdroj internet

Z pohledu geomorfologie je krajinný reliéf v Libereckém kraji velmi členitý. Dominantní jsou hory v příhraničí a to Jizerské hory, Lužické hory a Krkonoše, kde leží nejvyšší vrchol Libereckého kraje – Kotel 1435mn.m. Dále kraj protíná Ještědsko-kozákovský hřeben s vrcholy nad tisíc metrů nad mořem a řeky Jizera, Nisa a Ploučnice, které vyhloubily skalnaté kaňony. Na hranicích se Středočeským a Ústeckým krajem se rozprostírá skalní pískovcová oblast Kokořínsko s typickými skalními útvary – poklíčkami –, a nemůžeme opomenout bývalý vojenský prostor Ralsko – cyklistický a houbařský ráj

v blízkosti Máchova jezera. Liberecký kraj je turisty a návštěvníky milován a tito lidé neznající nástrahy hor a lesů podceňují situace a často se v neznámém a nepřehledném terénu ztrácí. Nelze opomenout dominantu nejen Liberce, ale celého kraje – Ještěd 1012 m.n.m., kam se sjíždějí nejen turisté z Čech, ale i Německa a Polska. Nahoru vede jedna úzká silnička, po které jezdí vozidla, cyklisté, koloběžky a pohybují se zde chodci. Od roku 2021, kdy spadla ještědská lanovka, je jediná přístupová cesta po této úzké silničce. V sezóně to na Ještědu žije a ví o tom i operační středisko.

Měsíční průměrná návštěvnost v Libereckém kraji činí až 179tis. obyvatel, kteří využijí ubytovací zařízení plus tisíce dalších, kteří kraj navštíví bez přespaní. Takový nápor na bezpečnostní situaci není Policie ČR schopna zvládnout sama, a proto musí spolupracovat i s dalšími subjekty. V Libereckém kraji došlo v roce 2022 k optimalizaci policejních služeb. V praxi to znamená, že došlo ke sloučení dvou a více obvodních oddělení pod jedno. Tudíž většinou jedna hlídka vykonává hlídkovou činnost v úsecích dvou obvodních oddělení. Stává se, že se hlídka nachází na jednom konci svého území a na tom druhém dojde k nějakému protiprávnímu skutku. Vzdálenost může být delší než 30km a v zimních měsících je v horských oblastech dojezdový čas přes 40min. V takových případech je důležité požádat o součinnost i jiné subjekty jako je např. městská policie, která v těchto případech Policii ČR velmi pomáhá. Hromadné akce typu „Jizerská 50“, kdy do horských oblastí najíždějí stovky až tisíce lyžařů, by policie těžko zvládala právě bez pomoci městské policie, organizátorů a místní samosprávy. Policie je ale na tyto výzvy předem připravena i díky náročným požadavkům ze strany veřejnosti, která tak prověřuje její schopnost poradit si s problémy všeho druhu.

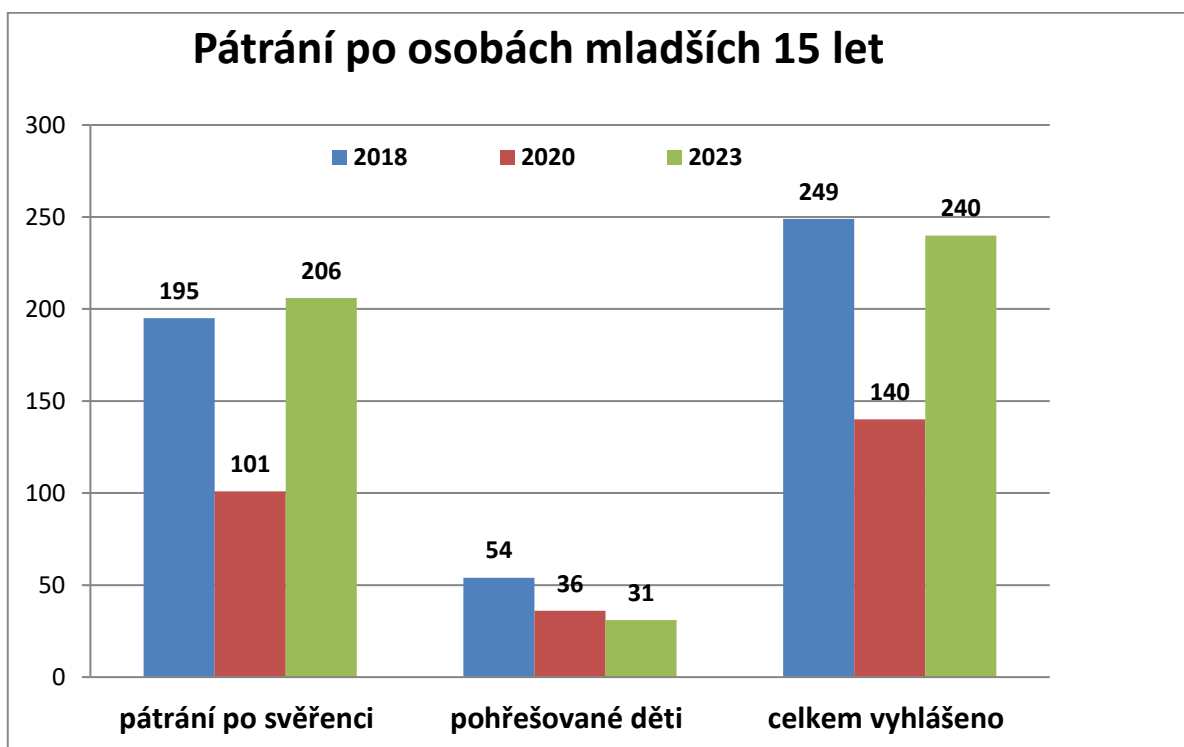
5.2 Statistika pátrání po osobách

V této bakalářské práci je použita metoda statistická, kdy je jejím cílem porovnat počty celkově vyhlášených pátrání, pátrání po svěřencích i pátrání po pohřešovaných osobách v průběhu několika let a zjistit, zda se počty pohřešovaných osob zvyšují, snižují či zda zůstávají stejné.

Čerpání statistických údajů bylo využito z celorepublikového informačního systému PATROS. Údaje byly specifikovány pro Liberecký kraj a rozděleny na tři věkové skupiny: do 15 let, 15-18 let a nad 18let v období třech vybraných roků 2018, 2020 a 2023. Nejzajímavější skupinou jsou pohřešované osoby a pohřešovaní svěřenci školských zařízení, u osob dospělých svěřenci zdravotních zařízení či ústavů.

V Libereckém kraji je celkem 10 pobytových školských zařízení pro děti do 18let. Sedm z nich jsou dětské domovy. Jeden diagnostický ústav v Liberci, jeden dětský domov se školou v Hamru na Jezeře a jeden výchovný ústav pro chlapce v Chrastavě. Ze zmíněných sedmi dětských domovů svěřenci neutíkají. Naopak každodenně jsou hlášeni pohřešovaní svěřenci z diagnostického ústavu v Liberci, kteří se nevrátili z vycházky. Zhruba jednou týdně jsou hlášeni svěřenci z Hamru na Jezeře a z Chrastavy se pohřešují svěřenci zhruba 2x měsíčně, a to jen proto, že nejhorší svěřenci byli přeloženi do diagnostického ústavu v Liberci. V Libereckém kraji se statisticky počet pohřešovaných svěřenců mladších 15 let pohybuje okolo 80 % v celkovém pátrání po pohřešovaných dětech do 15let. Pohřešované děti činí v průměru 15 % v celkovém pátrání. Každoročně je zhruba hlášeno okolo 200 útěků z pobytových školských zařízení. Nedá se však tvrdit, že by uteklo 200 dětí, neboť existují „notoričtí útekáři“, kteří využijí každou příležitost k útěku. Výjimkou je rok 2020 (červený sloupec), kdy v České republice panovala pandemie covid-19 a život se na několik měsíců zastavil. Dětské domovy, diagnostické ústavy i výchovné ústavy byly uzavřeny, děti i zaměstnanci se museli stále testovat a v případě pozitivního testu hrozil pobyt v karanténě až na 14 dnů. Pobyt lidí venku byl omezen, nemohlo se cestovat mezi okresy bez příslušného povolení a toto všechno mělo dopad na útky svěřenců i na pohřešované děti.

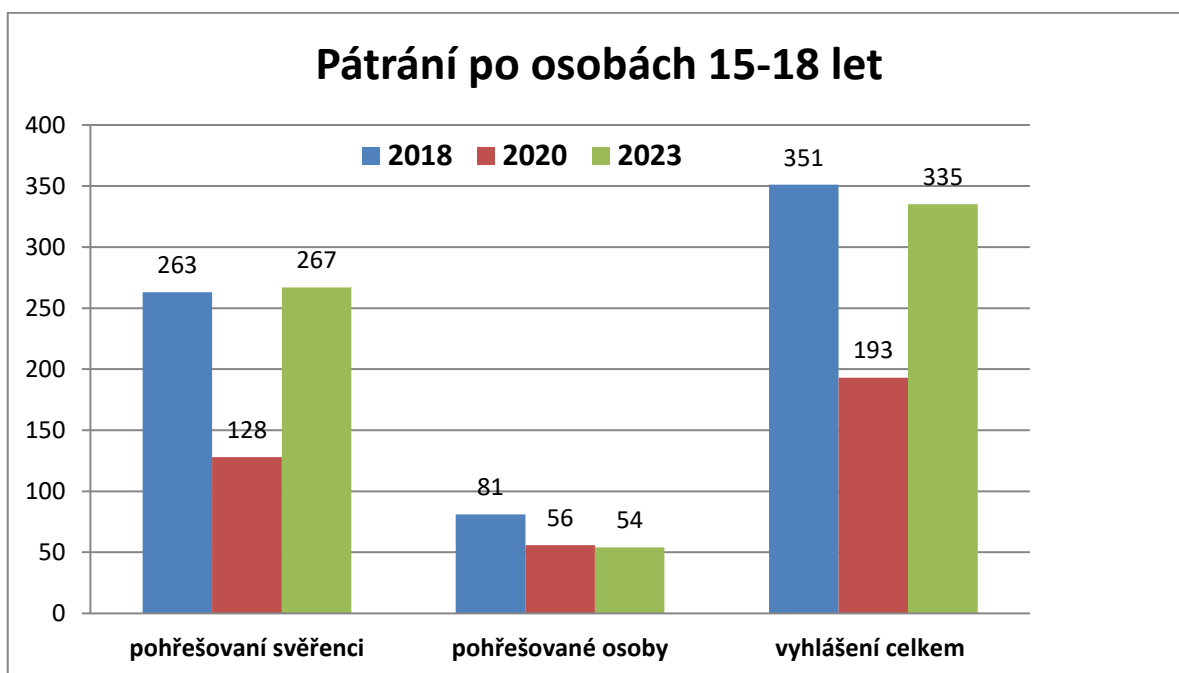
Graf č. 1 – pátrání po osobách mladších 15 let v letech 2018, 2020, 2023,

zdroj vlastní

Další statistické údaje jsou k osobám mladistvým 15-18 let, kde počty vyhlášení pátrání narůstají. Pohřešovaní svěřenci tvoří zhruba 70% z celkového pátrání po mladistvých. Pohřešovaní mladiství tvoří v průměru 22% z celkového pátrání. Markantní je rozdíl v počtu pohřešovaných v roce 2020 (červený sloupec), kdy byla pandemie covid-19. Pohřešované osoby nejsou jediné, u kterých se vede statistika pátrání. Vede se statistika k příkazům k zatčení, podezřelým osobám, obviněným, zadrženým a k dodání do VTOS. V informačním systému PATROS se nedozvíme, kolik bylo uskutečněno pátracích akcí nebo kolik osob bylo vypátráno živých a kolik mrtvých.

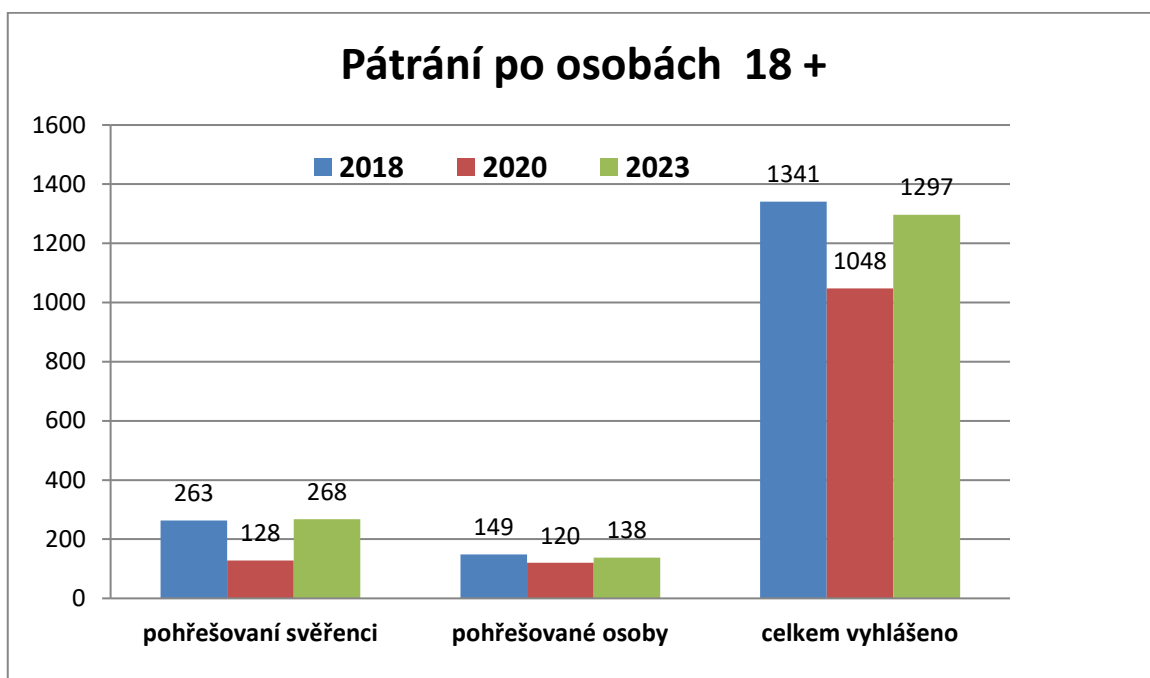
Graf č. 2 – Pátrání po osobách 15-18let v letech 2018, 2020 a 2023,

zdroj vlastní

Poslední sledovanou skupinou jsou osoby dospělé, tedy starší 18 let. U těchto osob je spektrum důvodu pátrání široké. Pátrá se po pobytu osob, po podezřelých osobách, po vězních, po osobách, na které je vydán příkaz k zatčení i k zadržení, po osobách, které mají být předvedeny, po svědcích, po obviněných, po osobách, na které je vydán příkaz k dodání do VTOS, po osobách, na které bylo vydáno ochranné opatření a osoby, na které byl vydán evropský zatýkací rozkaz. Samozřejmě je vedena statistika pro pohřešované osoby i svěřence, která bude zavedena v grafu. Pohřešování svěřenci tvoří již jen 20% a pohřešované osoby pouze 10% z celkového pátrání po osobách. Opět je vidět pokles pátrání po osobách v roce 2020 (červený sloupec).

Graf č. 3 – Pátrání po osobách starších 18 let v letech 2018, 2020 a 2023,

zdroj vlastní

Vyhodnocení statistik pátrání po osobách

Statistika odhalila, jak se v závislosti na věkové skupině mění v celkovém pátrání podíl pohřešovaných svěřenců a že podíl pohřešovaných osob se zas až tak nemění.

Ve věkové skupině dětí **do 15 let** je podíl svěřenců 80% a podíl pohřešovaných 15 %.

Ve věkové skupině **15-18 let** je podíl svěřenců 70% a podíl pohřešovaných 22%.

Ve věkové skupině **18+** je podíl svěřenců 20% a podíl pohřešovaných 10%.

Ovšem v průběhu let se počty celkového vyhlášení pátrání v jednotlivých věkových skupinách zase tolik neliší, vyjma roku 2020, který byl výjimečný kvůli pandemii onemocnění covid-19. V roce 2023 je znát minimální pokles oproti roku 2018 v celkově vyhlášených pátrání.

6 Praktický příklad – pohřešování seniorky – houbařky

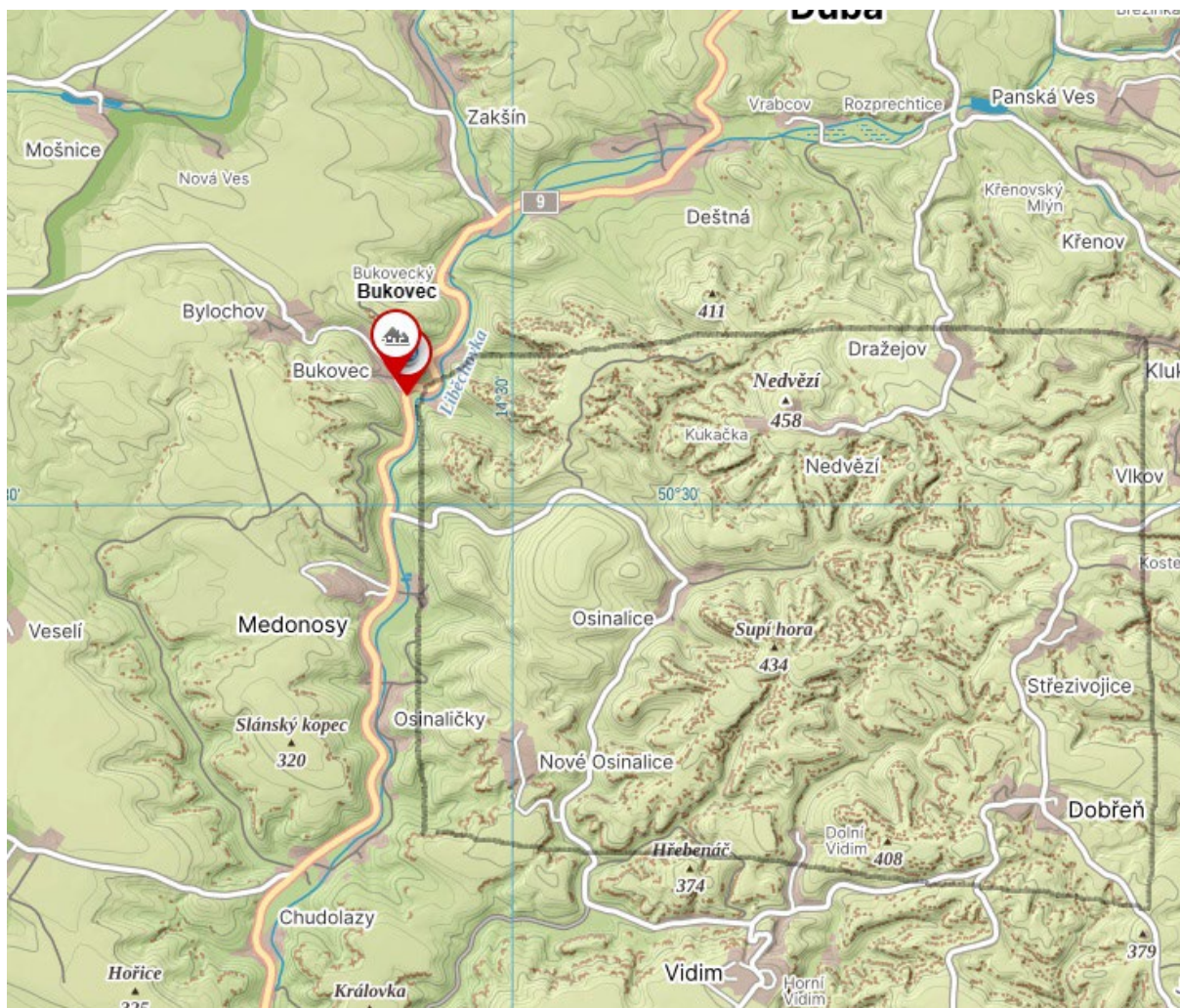
6.1 Den první: pátrání v lesním prostoru u obce Dubá – Bukovec

Dne 27.9.2021 okolo 20:30 hodin oznámil muž telefonicky na tísňovou linku policie, že od 16:50 hodin pohřešuje svou známou, se kterou byl na houbách v lese u obce Dubá – Bukovec. Oznamovatel byl při příjmu vytěžen ohledně pohřešované, kdy uvedl, že se jedná o seniorku paní J. V. roč. 1950, bytem Ústí nad Labem. K samotnému popisu pohřešované uvedl, že žena je vysoká cca 165–168 cm, štíhlá, a má prošedivělé vlasy. Dále uvedl, že na sobě má tmavé kalhoty, tmavě modrou bundu s kapucí, světlé boty a v ruce má košík na houby. Na dotaz, zda má pohřešovaná u sebe mobilní telefon, odpověděl, že nemá. Následně byl dotazován na zdravotní stav pohřešované – muž uvedl, že pohřešovaná žena má pouze vysoký tlak, na který bere pravidelně léky. V rámci dalšího vytěžování se operátor tísňové linky pokusil zjistit, zda je muž schopen přesněji určit místo, kde pohřešovanou viděl naposledy. Na to uvedl, že to bylo někde v lese u obce Bukovec ve směru na Mšeno. Oznamovatel dále uvedl, že se v současné době nachází v obci Bukovec na autobusové zastávce, kde bude čekat na hlídku.

Na základě tohoto oznámení byla na místo vyslána nejbližší policejní hlídka, aby se na místě spojila s oznamovatelem a pokusila se dle své místní znalosti zjistit, kde by se mohla pohřešovaná žena nacházet. V době, kdy hlídka jela na místo, prověřil operační důstojník telefonicky nejbližší nemocnice, zda zde není pohřešovaná hospitalizována. V rámci dalšího opatření byl kontaktován dispečink Zdravotní záchranné služby Libereckého kraje, kde bylo domluveno, že pokud by byla pohřešovaná osoba posádkou ZZS převážena, neprodleně kontaktují IOS Libereckého kraje nebolinku 158. Hlídka na místě zjistila, že oznamovatel není schopen blíže popsat místo, kde pohřešovanou viděl naposledy. Pouze uváděl, že od hlavní silnice, která prochází obcí Dubá – Bukovec šli do lesa směrem na Dobřeň a Mšeno. K tomu ještě uvedl,

že pohřešovaná místo, kde se ztratila, zná minimálně, že zde byli spolu teprve podruhé.

Velkým problémem místa, kde se seniorka ztratila je především to, že oblast je zde velmi členitá, porostlá hustou vegetací a jsou zde rozsáhlé skalní průrvy a rokle a také to, že se místo nachází na rozhraní tří krajů – Libereckého, Ústeckého a Středočeského.

Obrázek č.7: výřez mapy s místem pohřešování, zdroj vlastní

Obec Dubá – Bukovec spadá do místní příslušnosti územnímu odboru Česká Lípa a událost tak byla založena v Libereckém kraji. Jelikož příjezdové cesty do této obce vedou ze Středočeského i Ústeckého kraje, byly oba kraje do události přizvány a ke spolupráci při pátrání po pohřešované ženě. Hlídky byly požádány, aby se zaměřily na kontrolu příjezdových komunikací, které

vedou do místa oznámení. Další krok, který operační učinil, bylo vyslání dalších dostupných policejních hlídek do místa oznámení. Poté byl operačním vyznamenosahový důstojník za ÚO Česká Lípa, který rozhodl vzhledem k nastávající noční době o vyžádání vrtulníku PČR.

Na místo byl vyslán policista SKPV OOK Česká Lípa z odboru pátrání, který se po svém příjezdu na místo ujal velení. Vrtulník letecké služby Policie České republiky byl na místo vyžádán přes NOC s žádostí, aby měl ve svém vybavení kameru s termovizí, která by mohla pomoci při pátrání po pohřešované.

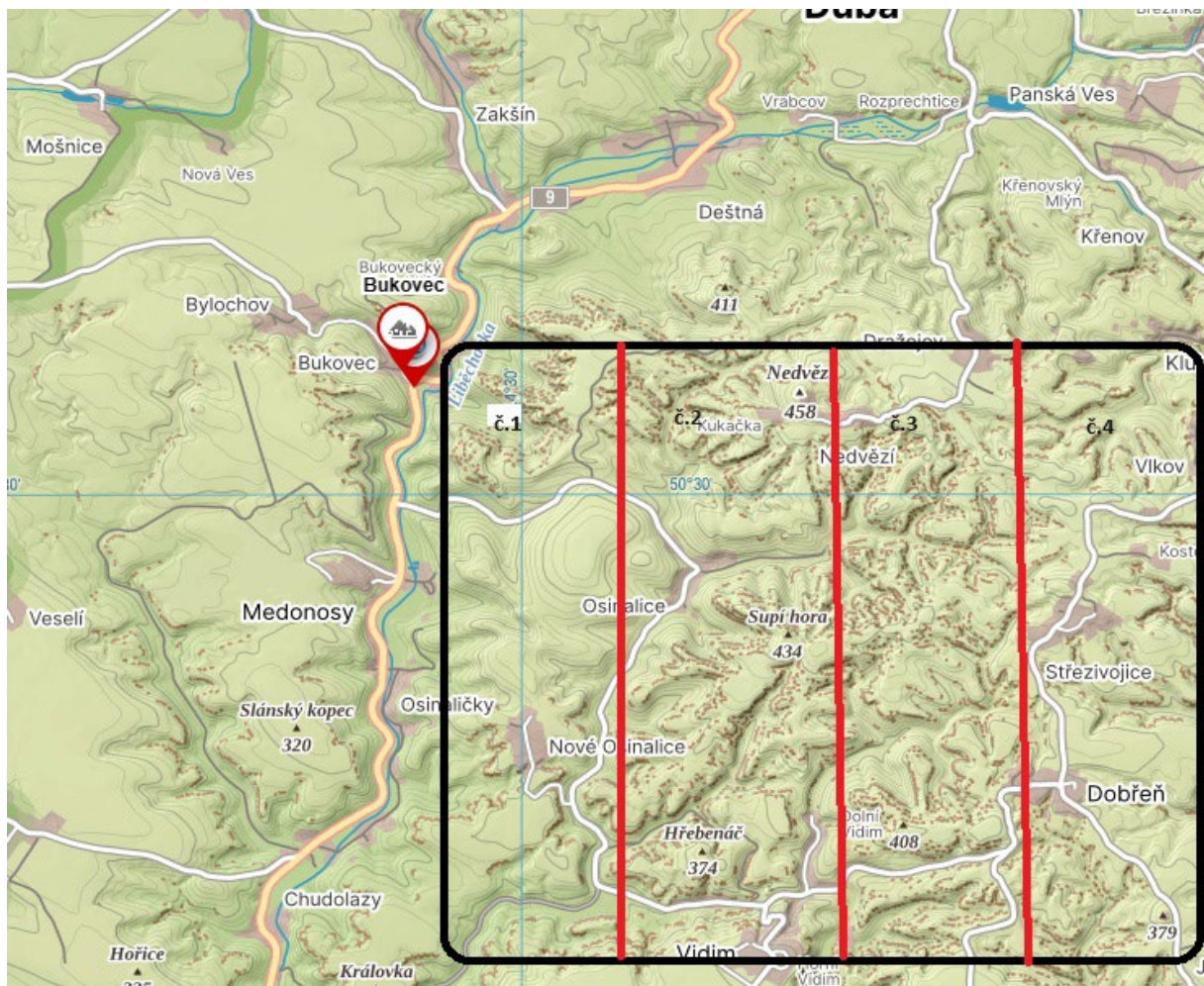
Na základě požadavku velitele pátrací akce provedl vrtulník letecké služby propátrání prostoru, kde se pohřešovaná měla pohybovat. Tato prověrka byla ukončena s negativním výsledkem. Po vyhodnocení informací od letecké služby, pátracích hlídek a vzhledem k noční době, rozhodl velitel pátrací akce o přerušení akce. Místo bylo v noci velice nepřehledné, nebezpečné a hrozilo zranění policistů, kteří se na pátrání podíleli.

Velitel pátrací akce rozhodl, že druhý den v 9:00 bude obnoveno pátrání po pohřešované a jako místo setkání určil náves v obci Dubá – Bukovec, kde bude provedena instruktáž. Rozhodl i o tom, že na návsi bude umístěno také velitelsko-štábní vozidlo, ze kterého bude nadále samotné pátrání řízeno. Velitel pátrací akce požádal IOS, aby byl do události přizván Hasičský záchranný sbor a požádal jej, aby uvedl, kolik lidí může poskytnout na pátrací akci, která bude zahájena dne 28. 9. 2021 v 9:00 v obci Dubá – Bukovec.

6.2 Den druhý: pátrání po pohřešované seniorce u obce Dubá – Bukovec

Před samotnou pátrací akcí byla tiskovým oddělením v Liberci předána informace do médií a na sociální sítě o pohřešování seniorky u obce Dubá – Bukovec. Samotné pátrací akce se účastnilo 35 příslušníků PČR z řad pořádkové policie, 6 psovodů krajského ředitelství Libereckého kraje a 40 příslušníků HZS z řad profesionálních či dobrovolných hasičů.

Velitel pátrací akce rozhodl, že z důvodu velikosti a složitosti terénu bude prostor, kde je prováděno pátrání rozdělen do čtyř sektorů (viz. Obr. 2)

Obrázek č. 8: rozdělení pátracího prostoru do 4 sektorů, zdroj vlastní

Bylo určeno, že v každé skupině, která bude provádět pátrání v určitém sektoru, bude jeden psovod se služebním psem a v sektorech číslo 3 a 4 budou dva psovodi kvůli složitosti a náročnosti terénu. V 9:00 byla zahájena instruktáž pátrací akce. Všichni účastníci pátrací akce byli vybaveni GPS modulem, aby mohlo být následně ověřeno, že došlo k propátrání celého prostoru. Od počátku pátrací akce do ní měl být zapojen vrtulník letecké služby, ale díky zhoršenému počasí a nízké oblačnosti v prostoru nemohl vzlétnout. HZSžřídilo na návsi zázemí pro všechny účastníky, kde byly zajištěny stany, jídlo i pití. Velitel pátrací akce měl k dispozici dvě motorizované hlídky SKPV, které měly za úkol prověřovat podněty od občanů volajících na tísňovou linku 158, neboť se očekávalo, že lidé budou reagovat na vyhlášení tiskové zprávy v médiích.

V průběhu dopoledne se na tísňové lince sešlo 20 poznatků, kde byla seniorka spatřena a tyto poznatky byly bezodkladně předávány veliteli pátrací akce, který nechával poznatkyhlídkami SKPV prověřovat. Ani jeden z poznatků však nevedl k vypátrání pohřešované.

Ve 14:50 první skupina ohlásila, že sektor č. 1 je již propátrán. Velitel opatření následně po tomto oznámení provedl vyhodnocení propátrání sektoru dle kontroly GPS s tím, že propátrávání v tomto sektoru ukončil a celou skupinu přesunul do sektoru č.4, který byl z pohledu složitosti terénu nejhůře přístupný a špatně se prohledával.

V 16:00 hodin obdržel velitel pátrací akce informaci, že došlo ke zlepšení letových podmínek a je možné nasadit do pátrací akce vrtulník. Na základě této informace bylo rozhodnuto, že vrtulník bude využit k propátrání sektorů číslo 3 a 4, kde je velice složitý terén pro pohyb osob a jsou zde rozsáhlé nepřístupné rokle.

V 16:20 hodin bylo na tísňové lince Police ČR Středočeského kraje přijato oznámení o tom, že osoba, která odpovídá popisu pohřešované seniorky, by se měla nacházet v obci Osinalice na autobusové zastávce. Přijatý poznatek byl ihned předán veliteli pátrací akce, který na místo vyslal hlídku SKPV. Na místě bylo zjištěno, že se zde nachází žena, která částečně odpovídá popisu pohřešované, ale o pohřešovanou se nejedná.

V 16:50 hodin oznámil velitel pátrací skupiny, která prohledávala sektor č. 2, že sektor byl kompletně propátrán s negativním výsledkem. Velitel pátrací akce nechal tuto informaci ověřit provedením kontroly, zda došlo k prohledání celého úseku za pomoci pohybu GPS. Při této kontrole bylo zjištěno, že pátrací skupina neprošla dvě rokle, které se nacházejí v tomto sektoru, a proto byla skupina vrácena do míst, které byly ještě nutné prověřit.

V 17:35 oznámil velitel pátrací skupiny ze druhého sektoru, že obě místa byla prověřena, ale ani zde se pohřešovaná nenacházela. Ze strany velitele pátrací akce byla provedena kontrola pohybu GPS modulů, kdy bylo zjištěno,

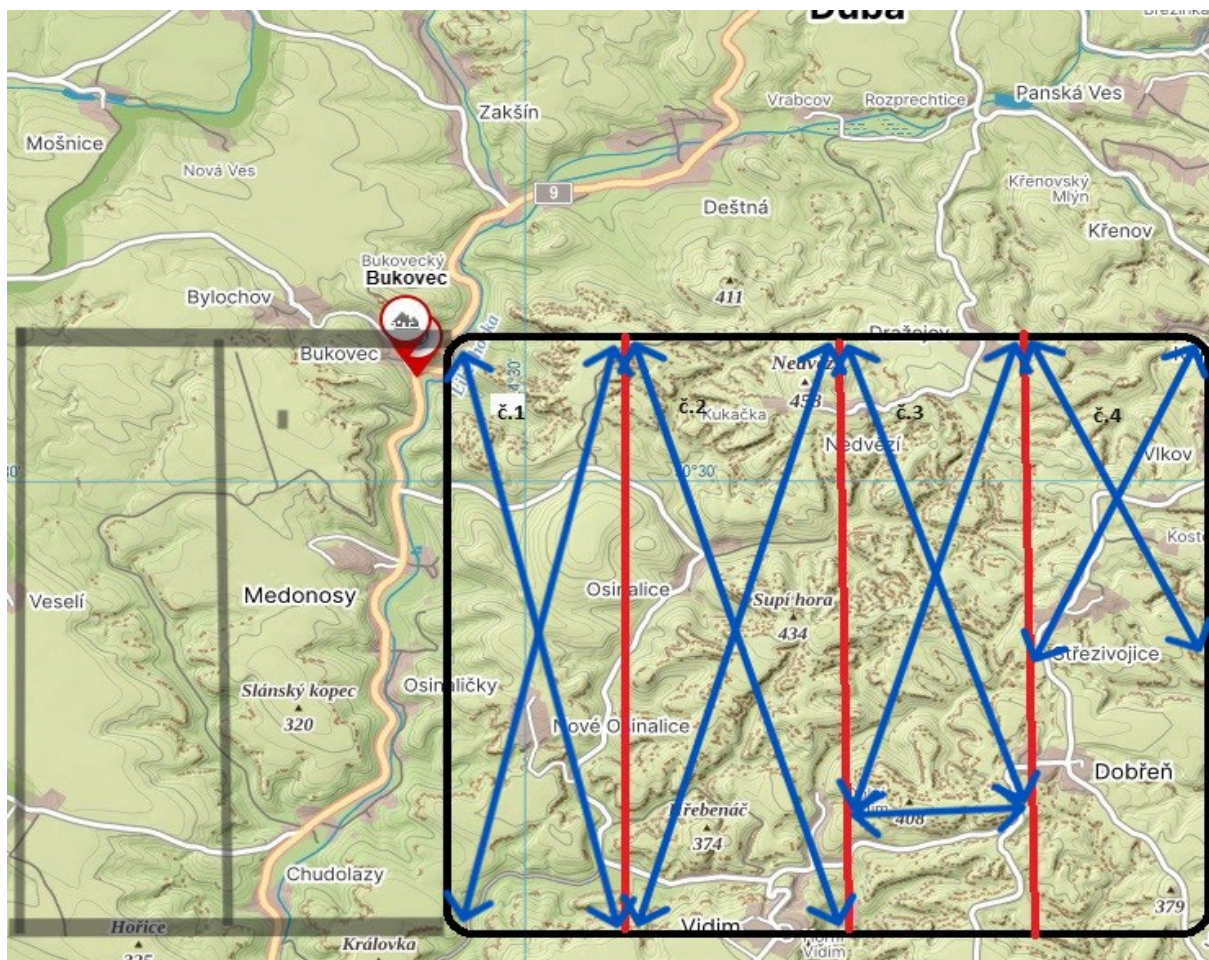
že sektor č. 2 už byl kompletně prověřen a na tomto základě vydal pokyn, aby se pátrací skupina vrátila zpět k velitelsko-štábnímu vozidlu.

Vrtulník letecké služby Policie ČR dle požadavku provedl pátrání nad sektory číslo 3 a 4, ale s negativním výsledkem.

V 19:50 hodin velitel pátrací akce pro tento den ukončil samotné pátrání. V sektoru číslo 3 zbývala projít přibližně ještě jedna třetina území a v sektoru číslo 4 bylo nutné prohledat přibližně polovinu sektoru. Na tomto základě bylo rozhodnuto, že pátrání bude opětovně zahájeno dne 29.9. v 9:00 na stejném místě. Z pokynu velitele opatření se v místě pohřešování pohybovaly dvě motorizované hlídky. V průběhu druhého dne bylo na tísňových linkách přijato celkem 25 poznatků k pohřešované osobě, ale veškeré prověrky se ukázaly jako negativní.

6.3 Den třetí: pátrání po pohřešované seniorce u obce Dubá Bukovec

Před zahájením pokračování pátrací akce došlo k vyhodnocení všech opatření, které byly do současné doby provedeny. Velitel pátrací akce rozhodl, že dojde k rozšíření prostoru, kde prozatím pátrací akce probíhala. Bylo rozhodnuto, že jedna skupina provede pátrání ve třetím sektoru, který se den před tím nestihl prohledat celý. Dvě skupiny budou vyslány do sektoru číslo čtyři, kdy půjdou proti sobě, aby byl tento sektor co nejdříve prohledán. Poslední skupina byla vyslána do nového sektoru číslo 5, který se vyznačoval nad obcí Dubá – Bukovec a směřuje k obci Medonosy.

Obrázek č.9: vyznačení propátraných oblastí, zdroj vlastní

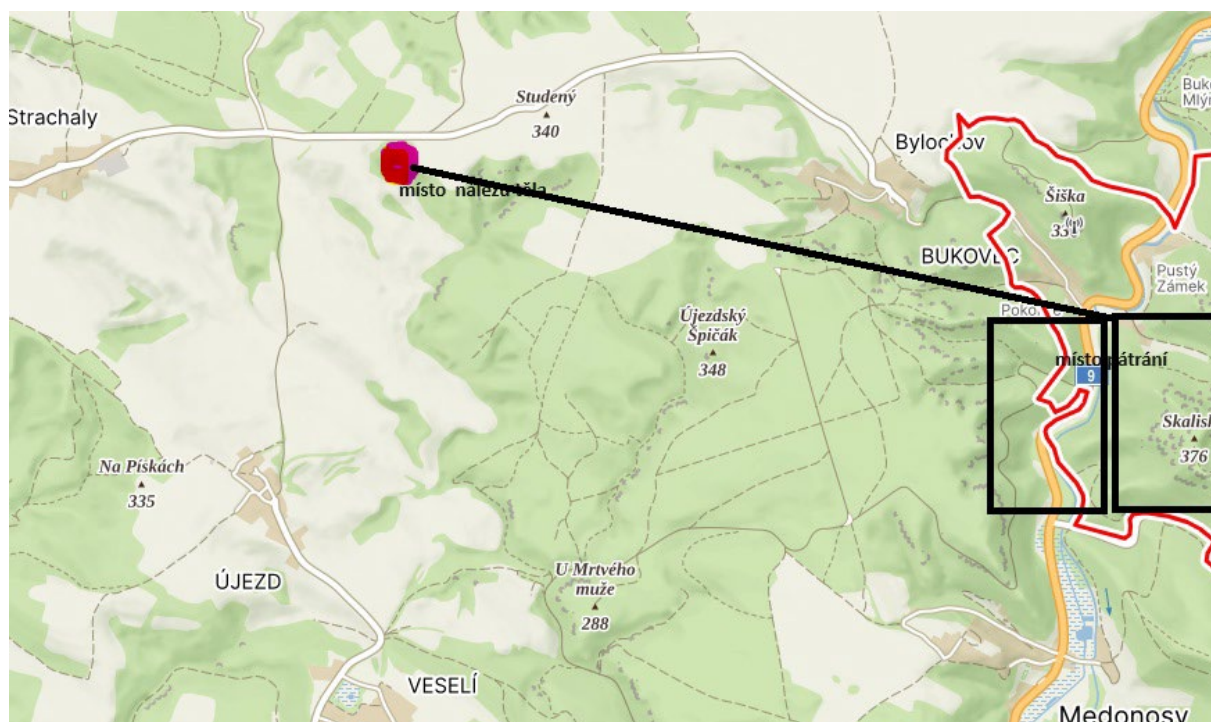
Samotná pátrací akce byla zahájena okolo 9:00. V 10:00 se na místo dostavila jednotka z Příbrami s dronem, který je vybaven kamerou. Na pokyn velitele pátrací akce byl dron nasazen k propátrání nově ustanovených sektorů pět a šest.

Ve 12:15 oznámil vedoucí pátrací skupiny, která měla na starost dokončit prohledávání sektoru č. 3, že pátrání v tomto úseku je dokončeno. Velitel pátrací akce si toto splnění úkolu ověřil provedením kontroly pohybu GPS modulů a následně nechal celou skupinu přemístit do sektoru č. 6 a zde zahájil pátrání po pohřešované.

Okolo 16:00 bylo velitelem skupiny, která prováděla pátrání v sektoru č. 4 oznámeno, že prohledávání uvedeného sektoru bylo ukončeno s negativním výsledkem. Velitel pátrací akce toto vše opět ověřil pomocí kontroly pohybů GPS modulů a následně nechal skupinu přemístit k sektorům č. 5 a 6 s tím,

že se skupina rozdělí na dvě části a půjdou proti pátracím skupinám, které zde již operují.

Okolo 15:50 bylo na tísňovou linku Ústeckého kraje přijato oznámení, že v lesním porostu u obce Strachaly v Ústeckém kraji došlo k nálezu mrtvé ženy. Ze strany policie Ústeckého kraje byla na místo vyslána nejbližší hlídka a informace byla také předána veliteli pátrací akce u obce Dubá – Bukovec. Velitel pátrací akce rozhodl, že na místo nálezu těla pojede z opatření i hlídka SKPV, která se na místě pokusí zjistit, zda se jedná o pohřešovanou seniorku. Po příjezdu na místo se hlídka SKPV spojila s přítomnými policisty na místě nálezu těla a zde bylo zjištěno, že se skutečně jedná o pohřešovanou seniorku.

Obrázek č.10: místo nálezu těla pohřešované, zdroj vlastní

Při ohledání místa nálezu zemřelé a také jejího těla nebyly zjištěny žádná zranění ani nic, co by nasvědčovalo cizímu zavinění. Věc si na místě převzala výjezdová skupina SKPV ÚO Litoměřice a v případě byla nařízena soudní pitva.

Po ověření totožnosti zemřelé byl o tomto informován velitel pátrací akce u obce Dubá – Bukovec, který celou akci následně v 17:30 ukončil.

6.4 Vyhodnocení pátrací akce

Na základě této pátrací akce došlo v rámci Libereckého kraje k provedení analýzy celé akce. Výstupem analýzy byl stanoven rozvoj kynologického oddělení s tím, že do služby budou zavedeni služební psi na plošné vyhledávání osob. Druhým krokem v rámci policie Libereckého kraje bylo zřízení týmu PODPORA, ve které bude zvolena určitá skupina policistů, kteří v případě pátracích akcí budou vytvářet a zajišťovat chod pátrací akce. V týmu jsou zařazeni vedoucí policisté krajské pořádkové jednotky, pracovníci SKVP, analytici, pracovníci OIKT i policisté z krizového řízení. V době psaní této bakalářské práce fungují kynologové se služebními psy na plošné vyhledávání (i v jiných krajích) a tým PODPORA je také zřízen a využíván.

Závěr

Pátrání po osobách je každodenní téma nejen na operačních střediscích, ale i na obvodních odděleních, na službě kriminální policie a vyšetřování, na službě cizinecké policie a vlastně u všech policejních složek. Pátrání po osobách je totiž po ochraně veřejného pořádku jeden z nezákladnějších úkolů policie. Je to tedy stále se opakující činnost, kterou policisté musí v průběhu služby vykonávat. Každé pátrání je ale specifické, originální a vyžaduje pokaždé jiný přístup. Policisté musí být flexibilní, musí se umět přizpůsobit vzniklým situacím a musí umět předvídat. Pachatelé nebo jiné hledané osoby jsou čím dál vynalézavější a využijí každé možnosti uniknout a nenechat se chytit. Někdy je to o náhodě, někdy o dlouhodobé soustavné práci policistů, která vede k vypátrání hledaných osob.

V první kapitole jsou vyjmenovány a vysvětleny základní pojmy z oblasti pátrání po osobách a jaká právní úprava pátrání vymezuje. Ve druhé kapitole je chronologicky popsán postup policistů při pátrání i s různými praktickými příklady, jak vypadá pátrání po dospělé osobě, mladistvé osobě s obavou o její život i po svěřenci školského zařízení, jak se pátrání vyhláší, co je to pátrací akce, jak se pátrání ukončuje a na co si dát při pátrání pozor. Třetí kapitola vyjmenovává subjekty, které se podílí na pátrání, a prostředky a pomůcky sloužící k vypátrání osob. Čtvrtá kapitola popisuje Integrované operační středisko, jeho náplň práce a popisuje systémy, se kterými operační pracují. Pátá kapitola je zaměřena na popis Libereckého kraje, a na to, jak demografie a geomorfologie ovlivňují policejní práci. V této kapitole je i statistické porovnání pátrání po osobách. Pak následuje praktický příklad – pátrací akce po ztracené seniorce – houbařce, kdy pátrací akce trvala tři dny. Akce probíhala ve velmi náročném terénu s využitím spousty prostředků i lidí, byla náročná i po organizační stránce.

Závěrem této bakalářské práce vyplývá, že policie pátrat po osobách umí, a to velmi dobře. V průběhu let se postup pátrání neustále upravuje, zlepšuje a hlavně nepodceňuje. Vznik týmu PODPORA je toho řádným příkladem. Pátrání by bylo rychlejší i efektivnější, kdyby byly personálně naplněné tabulkové stavy

a bylo by k dispozici více policistů. Ke zlepšení pátrání po pohřešovaných osobách v Libereckém kraji by přispěly zpracované metodické postupy, které by byly dostupné pro začínající policisty na obvodních odděleních.

Seznam použité literatury

MONOGRAFIE

1. KOVÁRNÍK, L. – *Pátrací a policejní akce*, rozš. Vyd. Praha, Policejní akademie ČR, 2002, ISBN 80-7251-102-5
2. KOVÁRNÍK, Libor a TÓTH, Jozef. *Policejní akce*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-311-6
3. VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Beckovy komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-543-5.
4. KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. ISBN 978-80-7380-859-4.
5. DOLEŽEL, Martin; KYSELÁK, Jan; MIKA, Otakar J. a NOVÁK, Jaromír. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4268-6.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
2. Usnesení České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
3. Zákon č. 141/1961 Sb. *Trestní řád*
4. Zákon č. 40/2009 Sb. *Trestní zákoník*
5. Zákon č. 273/2008 Sb. o *Policii České republiky* v posledním znění
6. Zákon č. 110/1998 Sb. o *bezpečnosti České republiky* v posledním znění
7. Zákon č. 239/2000 Sb. o *integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů v posledním znění
8. Zákon č. 320/2015 Sb. o *hasičském záchranném sboru České republiky* a o změně některých zákonů v posledním znění

9. Zákon č. 374/2011 Sb. o *zdravotnické záchranné službě* v posledním znění
10. Zákon č. 127/2005 Sb. o *elektronických komunikacích* v posledním znění
11. Zákon č. 218/2003 Sb. o *odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže* a o změně některých zákonů
12. Zákon č. 370/2017 Sb. o *platebním styku*
13. Zákon č. 101/2000Sb. o *ochraně osobních údajů*

INTERNÍ ZDROJE

1. Pokyn policejního prezidenta č. 235/2020 Sb o *pátrání* v posledním znění
2. Pokyn policejní prezidenta č. 19/2005 Sb. *kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158“*
3. Pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 Sb. o *operačních střediscích*
4. Rozkaz ředitele Krajského ředitelství Libereckého kraje č. 107/2023, kterým se zřizuje specializovaný pracovní tým PODPORA
5. Katalogový soubor typových činností č.07/IZS – Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu

Seznam příloh

1. Oznámení o hledané/pohřešované osobě – formulář z informačního systému ETR
2. Zpráva o vrácení vypátraného svěřence

Seznam zkratek

PČR – Policie České republiky

IZS – integrovaný záchranný systém

IOS – integrované operační středisko

OOP – obvodní oddělení Policie

SKPV – služba kriminální policie a vyšetřování

HZS – hasičský záchranný sbor

ZZS – záchranná zdravotnická služba

ETŘ – evidence trestního řízení

SIS – schengenský informační systém

PPP – pokyn policejního prezidenta

GPS - Global Positioning System – určení přesné polohy

OOK – oddělení obecné kriminality

VTOS – výkon trestu odnětí svobody

SaP – síly a prostředky

Přílohy

Příloha č. 1

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KŘP LIBERECKÉHO KRAJE
Pastýřská 3, 460 74 Liberec

Č. j. KRPL- /ČJ-2024-180009

Liberec 4. února 2024

Počet stran: 83

Osoba hledaná, pohřešovaná od:
.....
den měsíc rok
rodné číslo hledané, pohřešované osoby
Osoba hledaná, pohřešovaná od:
.....
den měsíc rok
rodné číslo hledané, pohřešované osoby

Oznámení o pohřešované osobě

A	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OSOBĚ
1.	Jméno a příjmení: nar. v okres: stav trvale bytem: přechodně bytem: u koho: zaměstnavatel: funkční zařazení: tel.:
2.	Manžel(ka) - jméno, nar., bydliště (též při rozved.): tel.:
3.	Rodiče - jméno, nar., bydliště, tel. (u obou, když nežijí ve společné domácnosti)
4.	Prarodiče, sourozenci, děti a další osoby, ke kterým má osoba vztah
B	POPIS POHŘEŠOVANÉ OSOBY, OBLEČENÍ A VĚCÍ
1.	POPIS OSOBY: zdánlivý věk (když nesouhlasí se skut. věkem), výška, postava - neuvedeno, hlava - neuvedeno, tvar neuvedeno, obličej - neuvedeno, , vlasý - neuvedeno, délka neuvedeno, tvar neuvedeno, účes neuvedeno, , oči - neuvedeno, barva neuvedeno, , nenosí brýle,

nos - neuvedeno, šířka nosu neuvedeno,

vousy barva , vousy tvar neuvedeno, , střih vousů neuvedeno,

brada - neuvedeno,

chůze - neuvedeno, číslo bot , držení těla - neuvedeno, neuvedeno,

zuby - neuvedeno, zuby barva neuvedeno,

řeč - neuvedeno, hlas neuvedeno, , špatná výslovnost , jazyk. znalosti

zvenku viditelná a skrytá tělesná znamení

tetování

operace a závažné nemoci (při hospitalizaci uvést zdrav. zařízení, pokud je známé)

kam osoba docházela na stomatologické ošetření

2. **POPIS OBLEČENÍ:**

3. **PŘEDMĚTY** a finanční hotovost, kterou měla osoba u sebe

C	DALŠÍ TAKTICKÉ ÚDAJE K POHŘEŠOVANÉ OSOBĚ
----------	---

1. osoba je pohřešovaná od (den) hod.; kdy a kým naposledy byla viděna, kde   2. pravděpodobná motivace odchodu   3. trpí tělesnou, duševní nebo pohlavní nemocí (kde byla léčena)   4. má sklon k alkoholismu nebo nealkohol. toxikománii, případně je nebo byla léčena a kde   5. podle oznamovatele byla osoba v minulosti hledaná, pohřešovaná (i neoznámené případy), kdy, jak dlouho a kde se pohybovala, případně kde byla nalezena   6. rodinné poměry hledané, pohřešované osoby   7. pokusila se osoba v minulosti o sebevraždu - kdy, způsob, kde léčena   8. zájmy a záliby hledané, pohřešované osoby   9. má hledaná, pohřešovaná osoba vztah k určitým místům (kam v minulosti často docházela, cestovala - např. na

dovolenou, tábor, chatu apod.) a osobám (vyhodnocení styků)

10. odevzdaných ks fotografií hledané, pohřešované osoby; rozdíl fotky od současného vzhledu

D	OZNAMOVATEL
----------	--------------------

1. Jméno a příjmení:

nar. v

trvale bytem

tel.:

přechodně bytem

te.:

zaměstnavatel

tel.:

vztah k hledané, pohřešované osobě

pohřešování oznámil dne 04.02.2024 v hod. 14:27 na útvaru Policie ČR

Stanovisko oznamovatele, jak s vypátranou osobou naložit

POUČENÍ:

Oznamovatel byl ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, poučený o povinnosti podat pravdivě potřebné vysvětlení, důležité pro vypátrání pohřešované osoby. Dále byl upozorněn na oprávnění PČR zveřejňovat osobní údaje v hromadných sdělovacích prostředcích v nezbytném rozsahu pro plnění úkolů policie v souvislosti s pátráním po osobách (§ 68 a § 81 zák. 273/2008 Sb. o PČR) a souhlasí s tím, aby byly od příslušného zdravotnického zařízení vyžádané potřebné zdravotnické materiály pohřešované osoby. Bere na vědomí povinnost ihned oznámit všechny poznatky, které by po oznámení zjistil, zejména návrat pohřešované osoby, a to útvaru Policie ČR, kde oznámení učinil, nebo nejbližšímu útvaru Policie ČR.

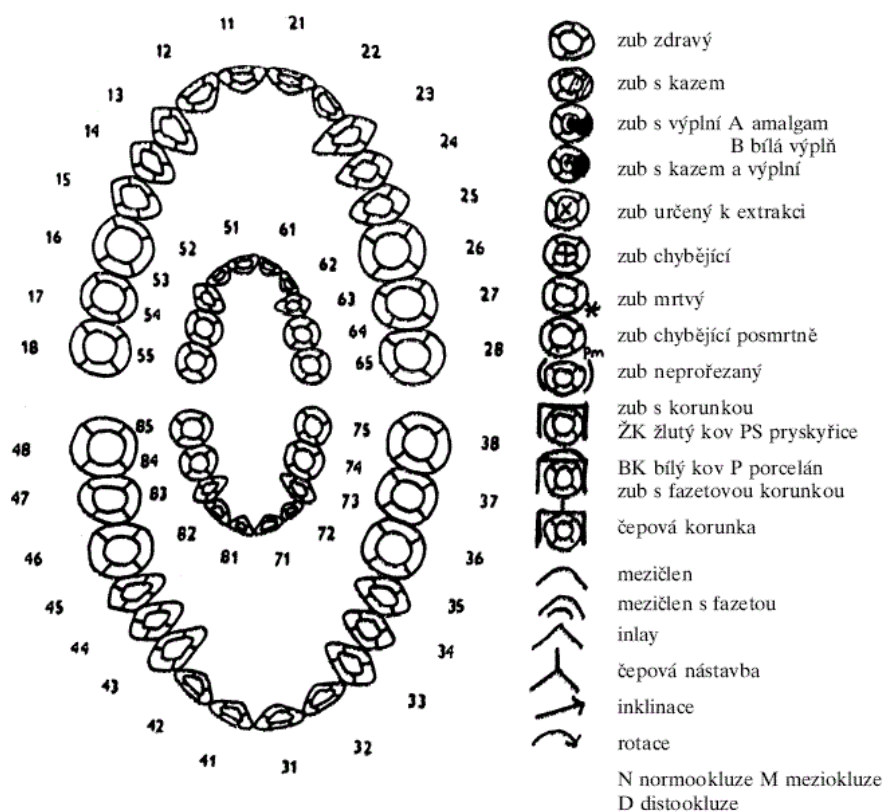
Vyjádření oznamovatele

orgán Policie

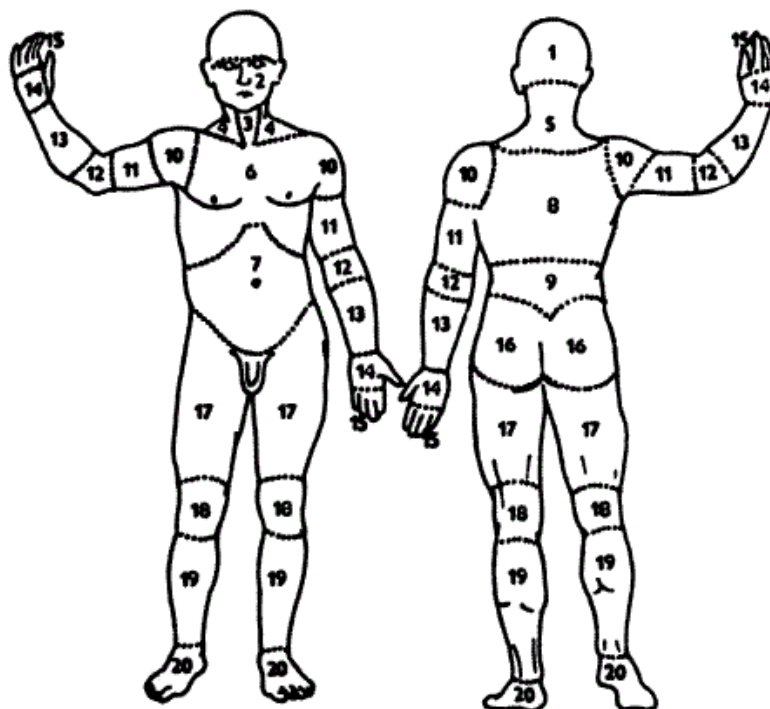
přítomný

oznamovatel

E.	ZÁZNAM O PRVNÍCH OPATŘENÍCH
1.	výsledek lustrací v dostupných IS PČR, E. vězňů, atd.
2.	Učiněná opatření, případně pátrací akce
3.	u kterých útvarů Policie ČR byla vyžádána součinnostní opatření
4.	Zajištěný porovnávací materiál (DTK, pach. stopy, zubní náhrady, vlasy, materiál k zjištění krevní skupiny), kde odevzdaný (kde uložený)
5.	VYHODNOCENÍ předcházejících pátr., trestných a přestupkových spisů - ve směru ke stykům, místům, ke kterým má osoba vztah, příp. kde se v minulosti pohybovala, bydlela nebo se jinak zdržovala, nebo kde páchala tr. činnost, při tr. činnosti stručné vyhodnocení (uved'te vždy č. j. spisu a útvar Policie ČR)
F	VYHODNOCENÍ ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE
1.	Výpis ze zdrav. dokumentace (zdravotní zařízení, ošetřující lékař, tel.) výška váha kg, krevní skupina
2.	nemoci (charakteristika zdrav. stavu, chorobné změny jednotlivých orgánů):
3.	Úrazy:
4.	nemocniční léčení:
G	Stomatologický záznam (zdravotní zařízení, ošetř. lékař, tel.): poznámka:

H

PŘEHLED KRAJIN LIDSKÉHO TĚLA: 1 mozková část hlavy, 2 obličejová část hlavy, 3 přední krajina krční, 4 boční krajina krční, 5 šíje, 6 hrud', 7 břicho, 8 záda, 9 krajina bederní, 10 rameno, 11 paže, 12 krajina loketní, 13 předloktí, 14 ruka, 15 prsty ruky, 16 krajina hýžděová, 17 stehno, 18 krajina kolenní, 19 bérce, 20 noha	
J	OZNÁMENÍ ZPRACOVAL
Útvar Policie ČR OOK územního odboru služby orgán tel.:	
Vyhlášení pátrání - vloženo do PC databáze (PATROS): dne odpovědný pracovník	
K	PROVEDENÁ OPATŘENÍ
1. Spolupátrání cestou NU INTERPOLU vyžádáno: dne stát 2. Pátrání zveřejněno v HSP v rámci regionů (dne a konkrétně v jakých): 3. Žádost o zveřejnění pátrání v HSP s celoplošnou působností v ČR (včetně foto) odesláno ÚKP PP ČR dne:	

Příloha č. 2

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

KŘP LIBERECKÉHO KRAJE

Operační odbor

Pastýřská 3, 460 74 Liberec

Č. j. KRPL-

/ČJ-2024-180009

Liberec 4. února 2024

Počet stran: 83

ZPRÁVA O VRÁCENÍ VYPÁTRANÉHO SVĚŘENCE

Policisté, kteří provedou vrácení:

Jméno a data vráceného svěřence:

Označení a adresa odpovědné osoby (ústavu), odkud svěřenec utekl:

Označení odpovědné osoby (ústavu), kam bude svěřenec dopraven:

Způsob přepravy svěřence:

Potvrzení o převzetí svěřence:	
Dne v hod.	Razítko
Převzal:	

.....
vedoucí prac. organizace

.....

Vykázání nákladů, které byly vynaloženy v souvislosti s vrácením vypátráného svěřence

Rozpis nákladů:

Doklady se nepřikládají	stravné nezletilého ze dne	Kč.....
	jízdné nezletilého - taxi (podle faktury)	Kč.....
	- služebním vozidlem(typ vozidla	
	počet ujetých km.....)	Kč
	- hromadným dopravním prostředkem	Kč
	nocležné policistů	Kč
	jízdné policistů } (podle cestovního účtu)	Kč
	cestovné policistů	Kč

Náklady bud'tež fakturovány odpovědné osobě (ústavu), odkud svěřenec utekl

.....

Razítko útvaru

vedoucí pracovník
organizace